

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDVIN

Ellen Key

GOODVIN

TILL ELLEN KEYS MINNE

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

ELLEN KEY! HUR SKÄLVA INTE våra hjärtan när vi nämna ditt namn och veta att du inte längre finns bland oss. Aldrig mer skola vi mötas av din öppna, varma famn, aldrig mer eldas av ditt tändande mod och din livgivande entusiasm. Det är nästan ofattligt att allt detta är förbi — ett minne blott.

Men död för oss är du ändå inte. Du lever i dina verk och i allt vad du har sått i våra hjärtan under den tid vi haft lyckan att äga dig. Vi behöva blott öppna en av dina böcker för att på var sida träffas av din visdom, din godhet och din oändliga kärlek till dina medmänniskor. Du har lämnat oss oförgängliga skatter, vilkas värde synes oss större för varje gång vi betrakta dem, ty för varje gång ha vi lärt oss att bättre förstå sanningen i vad du bjuder oss. Dunkla ord kunna plötsligen liksom lysa emot oss i full klarhet, därför att vi själva ha trängt djupare in i ditt väsens innersta.

Hur många, ja otaligt många, stå inte nu sörjande och säga sig att med din bortgång har ett tomrum uppstått, som aldrig kan fyllas av någon. Ingen kan ge oss ditt smittsamt muntra, trillande skratt, ingen kan ge oss ditt uppmuntrande ord som ökade vår självtillit och gav mod och håg att ta nya tag. Ingen skall hädanefter ösa över oss din ömhet, din kärlek, ditt levande intresse.

Det finns nog inte många som ha kommit i närmare beröring med dig utan att ha rika minnen av din outtömliga andliga givmildhet. Allt vad du kunde och förmodade ge åt din nästa, det gav du med fulla händer. Ditt stora vetande ville du dela med dig åt så många som möjligt. Din tro, ditt hopp, ditt hjärtas glöd ville du bibringa oss till hjälp och stöd. Du var underbar i ditt förhållande till människors barn. För dig fanns intet anseende till personen. Antingen vi voro kunniga eller okunniga, gamla eller unga, fattiga eller rika, vänner eller fiender, för oss alla fanns det plats i ditt rymliga hjärta. Alla voro vi din nästa, som du kärleksfullt ville tjäna.

Det låter nästan löjligt att tala om fiender till dig, den personifierade godheten, men sådana hade du, om dock färre och färre för vart år. En och annan finns väl ännu som ingenting har förstått av din storhet och inte har vidsyn eller klarsyn nog att följa dig, när din stig går bortom alla trånga gränser, och ovanför allt som är orent. Det fanns en tid när dina fienders antal var stort, och du blev sårad med hugg på hugg på dina ömmaste punkter. När förtalet och osanningarna blevo allt för grova och råa, då kände du dig bitter en tid, lämnande din verksamhet och flydde tyst och stilla till ljusare nejder för att glömma det onda man gjort dig. Du tog aldrig hämd i någon som helst form. Med tiden förlät du allt och tänkte som den store människovännen: »Herre, förlåt dem, ty de veta icke vad de göra.» Du kunde till och med vara mild i din dom om dem som skadat dig och förgiftat en lång tid av ditt liv. Du var storsint och högsinnad.

För varje år som gick, fick du röna allt

Natten till söndagen 25 april har Sverige mistat ett av sina stora namn. Då avled nämligen författarinnan Ellen Key på sin egen dom Strand i Östergötland i en ålder av 76 år. Hela Sverige deltagar i den sorg över hennes bortgång som här värtaligt tolkas av en av hennes äldsta vänner.

större och större förståelse av dina idéer i vida kretsar. De slogo igenom, och du blev till sist en av de populäraste kvinnorna i vårt land.

Till kvinnor i alla länder har du burit förkunnelsen om kvinnornas mission i fredsarbetet. Och du har profeterat att kvinnornas »heliga uppror mot kriget» blir en av de vägar som skola leda till den fredsförande politiken. Du har sagt att kvinnornas tankar och känslor kunna bli ett strömdrag, som underifrån bryter upp de isar, vanetänkandet lagt över den manliga känslan för krig och uppfattningen om krig.

Och kvinnorna i främmande länder ha med mottagliga sinnen lyssnat till dina ord, att om kvinnorna vilja dana en ny värld, där den gamla kretsgången inte fortsattes som hittills, då måste de resa sig upp i samlad vilja att göra slut på det tillstånd som århundrade efter århundrade givit det meningslösa målet åt deras modersömhet och deras modersmödor att under freden fostra ett allt livsdugligare släkte för att låta slagfältens massgravar bli slutet på deras liv. Du lärde oss att vi måste åter börja det etiska kulturarbetet där Jesus för 2,000 år sedan begynte det, och att vägen till förnuft i frågan om krig och fred är att massans ledare alltid och allestädes verka för de tänkesätt, de åtgärder, de beslut, som ingiva denna massa kulturpatriotismens i stället krigspatriotismens suggestion. Och vem är betydelsefullare bland massans ledare än just modern, uppfostrarinnan, utopar du.

Du ser ingen större kulturuppgift än att använda uppfostrans makt i humaniserande riktning. Dina ord ha slagit djupa rötter i alla civilicerade länder.

Du fritog inte kvinnorna från all skuld till det ohyggliga kriget. Deras skuld i alla länder ansåg du vara att inte ha verkat nog för freden innan kriget kom. Det är i barnasjälarna krigsandan måste utrotas. Innan kvinnorna börja omvandla sina egna själar och sina barns själar, är en bättre värld otänkbar, säger du och att kvinnorna bli en stormakt först när de avlagt samma löfte som Selma Lagerlöfs Fridkulla.:

»Så länge min tunga kan forma ett ord, så länge blod flyter i mina ådror, vill jag verka för fredens sak, skulle det så kosta mitt liv och min lycka.»

Och du har levat som du lärt.

Hur tappert kämpade du inte för fred 1905 i en tid som var så upprörd att ett broderkrig var tänkbart. Ingen kan väga hur stor del du hade i att Sveriges folk var så upplyst att ett krig kunde avvärjas och försoning och vänskap med åren inträda.

Och vilket vackert exempel av upphöjd

och sträng neutralitet gav du inte under kriget, när människors känslor lätt svalade över åt ena eller andra sidan. Du gav ditt stöd åt de vacklande, och visade vägen ovanom striden.

Du har alltid varit den store fredsaposteln, och du förblir det efter din död. Må vi vi blott låta dina ord genomtränga oss!

Och hur har du inte kämpat emot den andra stora folkfaran, alkoholen! Också där föregick du med det goda exemplet. Du var alltid hel, aldrig halv i något.

Så var du också i fråga om kärleken. Aldrig har du varit mer missförstådd än just på detta område. Du såg med religiös vördnad och helig andakt på kärleken och hemmet medan du beskyldes för raka motsatsen. Du avskydde och föraktade all lösaktig och lätt sinnig förbindelse mellan man och kvinna. Endast den kärlek, som var förbunden med en innerlig vilja till ett trofast samliv i nöd och lust, ansåg du berättiga till ett äktenskapligt förhållande. Du hatade all lek, allt slarv, allt »eroteri», som du kallade sådant, och du säger att den till erotiska rus hemfallne blir småningom lika viljelös, hjärtlös, hållningslös och samvetslös som alkoholisten. Om denna slags kärlek säger du att den aldrig andats viddernas luft. Du menar att en människas kärlek i tusende fall mot ett är hennes innersta själv. Så stor eller liten, så rik eller fattig, så ren eller oren, som hon i den är, skall man även i livets andra stora förhållanden finna henne. Av alla summariska kännetecken på en människa, anser du intet säkrare, än att man säger vad hon är, när man sagt hur hon älskat.

I »Kärlek och äktenskap» framhåller du att kärleken som hälsan kan värdas eller värdas, och att genom god vård kan såväl människans egen som hennes kärleks medellivstidslängd höjas. Levnadskonsten innebär att man vårdar samlivets blomstringsmöjligheter åtminstone lika omsorgsfullt som sina fönsterväxter, säger du. Och vi ha gott av att tänka på dina ord.

Vi alla som åtnjutit din vänskap, vi tacka och välsigna dig ur djupet av vårt hjärta. Detsamma göra nog de otaliga för vilka din förkunnelse öppnat nya himlar och en ny jord. Du säger i din skrift »Verhaeren och Maeterlinck»: Endast de diktare, om vilka med sanning kan sägas att de förstorat mänskligheten, att de inom denna öka godheten och glädjen, ädelmodet och rättfärdigheten, kärleken och skaparkraften, endast dessa diktare äro stora». Alla dessa egenskaper hade ditt författarskap, om du också inte var diktare.

Den tid är nog inte avlägsen, då man allmänt skall inse din storhet som karaktär, som tänkare och förkunnare, och som människoskildrare och siare, en av de största kvinnogestalter, som Sverige någonsin har frambragt. Älskad har du varit som få, välsignad som ännu färre.

Ellen Key, du lever om du också är död. Vad du har skänkt oss, det kan inte dö.

ANN MARGRET HOLMGREN.
f. Tersmeden.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

BARNARÄTT OCH FÖRÄLDRAANSVAR

FEL OCH FÖRTJÄNSTER I DE NYA BARNAVÅRDSLAGARNA.

MED ANLEDNING AV DE NYA BARNAVÅRDSLAGARNAS tillkomst har man skäl att vänta sig ett fördjupat intresse för barn- och ungdomsvård. Lagarna i sig själva hade nu jag för min del önskat mer vittgående på så sätt, att vård av vanliga barn den s. k. »sammhällsvården» hade förlagts under barnavårdsnämnderna i större utsträckning än vad som skett. Nu ha nämligen icke nämnderna rätt att utdela kontant understöd till barnens egna hem utan endast till fosterhem. Om en mor således har sitt barn hos sig är det fattigvården, som skall betala. Då det ofta inträffar, att understödet till modern behöver vara långvarigt, hade ju barnvården blivit enhetligare ordnad, om även sådan hjälp kunnat lämnas genom barnavårdsnämnden. Detta föreslogs också av den under många år arbetande kommitté, som framlade förslaget 1921, men blev uteslutet ur riksdagspropositionen. Jag tror, att den opinion från fattigvårdshåll och även från en del barnavårdsnämnder, som yrkade på att understöden till mödrar skulle tagas bort, så småningom kommer att inse, att den mycket omtalade centraliseringen och enhetligheten härigenom i stor utsträckning miste sin effektivitet. (Den vid årets riksdag av herr von Koch m. fl. väckta motionen om att modershjälp vid behov under 20 veckor efter barnets födelse skulle få utlämnas genom barnavårdsnämnderna, är ett återupptagande i samma riktning som det ursprungliga förslaget, ehuru mycket begränsat. Detta omfattade ju nämligen barnens hela uppväxttid. Dessa modershjälpsunderstöd enligt behov äro emellertid ej att förblanda med regeringens proposition, som berör en kategori för sig, nämligen hjälpen till kvinnor, som av lagen äro hindrade att arbeta före och efter barnsbörd.)

Endast tillkomsten av en ny lag fäster emellertid uppmärksamheten så vid föremålet för densamma, att en rörelse uppstår, vilken måste få, såsom jag ovan nämnde, till stånd en fördjupning av intresset för barnvården. Vad jag då framför allt önskar, att denna inriktning skall åstadkomma, det är att barnvården arbetar i den anda, som besjälar lagen om barn utom äktenskap, över vilken Sverige med rätta kan vara stolt, eller lagen om barnavårdsmansinstitutionen. Den är till för att bevaka barnets rätt och på samma gång väcka

I den i Idun förda debatten om Sveriges barnavård, där efter Anna Lenah Elgströms upptakt uttalanden av flera framstående barnavårdsexperten publicerats, gör Anna Lindhagen denna gång på Iduns begäran ett inlägg, som ger ros och ris åt de nya barnavårdsdagarna och lekmannen av lättfattlig orientering i lagarnas kärnpunkter.

föräldrarnas ansvar. Dess mål är således att det icke skall finnas föräldrar som åsidosätta barn. Jag anser, att det är i den nya lagens anda att arbeta för, att bandet knytes samman emellan barn och föräldrar. Man bör ej utgå ifrån, att ett barn utom äktenskapet skall skiljas från modern; icke heller med nödvändighet från fadern eller hans släkt, om han eller de hava mera förutsättningar att taga hand om barnet. Endast i de fall, där föräldrarna äro verkligt olämpliga att giva barnet nödig vård, eller på grund av oövervinneliga dåliga bostadsförhållanden, sjukdom eller arbetslöshet bör barnet placeras hos främmande.

Måste detta emellertid ske, vilket jag såsom barnavårdsinspektör har en rik erfarenhet av, bör i första hand uppsökas hem, med vilka modern och även fadern om han vill får stå i förbindelse, såvida hon eller han äro hyggliga människor. Man bör vidare försöka ordna det så, att barnet får vara kvar i samma hem, där föräldrarna eller deras anhöriga placerat det och där de ju fäst sig vid barnet. En myndighet bör således icke, därför att understöd begäres och barnet vistas på annan ort, rycka barnet från ett hem, som håller av det, för att eventuellt flytta det till sitt eget barnhem eller något hem i sin egen socken. Stockholm har på så sätt nära hälften av sina utackorderade barn i hem, där barnet redan vistades innan kommunal hjälp begärdes. Det får vara kvar i den miljö det vant sig vid, om hemmet är bra.

Vad de vanartade barnen angår börja ju nya uppfostringsmetoder att göra sig gällande. Det är också särskilt nödvändigt nu, när genom den nya lagen åldersgränsen utsträckt till att omfatta även ungdom. Det har visat sig, att man kan komma ganska långt i karaktärsförbättring hos de unga genom att visa dem förtroende och låta dem vara tillsammans i arbete med annan ungdom. Så ha t. ex. gossarna på Stockholms stads skyddshem gått i stadens yrkesskolor

och även deltagit i genom dessa anskaffat arbete ute i staden, ehuru de ännu varit intagna å skyddshemmet.

En särskild kategori äro psykopaterna, vilka ofta gjort sig skyldiga till någon oriktig handling eller till ett egendomligt uppförande, men vilka behöva komma under observation i en lugn omgivning med fast och intresserad ledning. Även här kan man visa på ett försök, — jag tror det är det första, som gjorts i landet — att låta sådana gossar undergå speciell behandling av läkare med specialutbildning, under den tid de vistas på ett av Stockholms barnhem, nämligen Eolshäll beläget å stor tomt vid vatten. Jag känner detta hem väl, därför att jag där varit inspektör i 6 år. Hemmets läkare, doktor Alice Hellström, skriver i sin nyss avgivna rapport över förra årets verksamhet: »Särskilt har det varit glädjande att se, huru psykopaterna — det på en gång ömtåligaste och värdefullaste materialet — på kort tid ställt in sig i enlighet med hemmets anda och småningom visat genomgripande förändringar i god riktning till hela sitt väsen. Och även sådana barn, som utan att äga en utpräglad psykopatisk konstitution på grund av sin klena intellektuella utrustning behövt fastare stöd och lugnare ledning, än som stått dem till buds i föräldrahemmet och det vanliga skollivet, ha i flertalet fall visat en särdeles god karaktärsutveckling. De barn, som varit behäftade med starkare psykiska defekter samt visat sig i behov av specialuppfostan, ha efter samråd mellan hemmets föreståndare, lärare och läkare hänvisats till lämpliga anstalter.»

Jag vill även framhålla, att specialvård för de särskilda fallen, som ju ställer sig kostsammare, dock är i längden till samhällenas fördel, då mycken kostnad kan förekommas genom omsorg i tid. Men för föräldrar i ekonomiskt betryckt ställning blir det nästan omöjligt att alltid ersätta samhället hela denna kostnad. ibland ej ens en del av dess värde. Jag finner, att stat och kommun med gott samvete kunna påtaga sig utgifter, även om de ej kunna kräva igen det av föräldrarna, när specialiserad vård är av nöden.

Anna Lindhagen

E T T S V E N S K T S K Å D E S P E L

»MESSENIERNAS FALL» AV AUGUST BRUNIUS PÅ DRAMATEN.

»MESSENIERNAS FALL» DRAMATISKA teaterns premiär på August Brunius historiska skådespel blev en stor succès för både författaren och teatern. — Det är en intressant bit ur Sveriges historia, som här upprullas, men liksom oftast förut, är det ej de vackraste dragen ur vårt lands underbara öden, som eggat till historisk dramatik. — Skådespelet rör sig om den tid då drottning Kristinas slöseri framkallat opposition inom landet och de historiska fakta, på vilka författaren stöder sig äro

Friherrinnan Ellen Cederström konstaterar en stor svensk succès för Dramatiska teatern med dess framförande av »Messeniernas fall».

i korthet följande: Bland de missnöjda finnas båda messenierna, far och son. Den senare har till hertig Karl Gustaf, som vistades på Öland, sänt brev, vari denne uppmanas till väpnad statskupp i syfte att förgöra drottningen och hennes gunstlingar. Karl Gustaf låter skrivelsen gå vidare till

drottningen. Den unge Messenius uppdragas och påtar sig ansvaret för brevet. Riksråden antaga dock att huvudmannen i sammansvärjningen är den äldre Messenius, och då regeringen vill statuera ett exempel, som skall sätta skräck i oppositionen, dömas både far och son till döden. De avrättades i Stockholm den 22 december 1651.

Särskilt den yngre Messenius, styckets centrala gestalt är mästerligt tecknad av författaren. Förutom de båda Messenierna

(Forts. sid. 456.)

BAKA MED

EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

ETT KAPITEL OM DUMHETEN

KVICKT FOLK SOM BIKTA DE DUMHETER DE BEGÅTT.

PROFESSOR ÖHRVALL I UPPSALA har givit ut en liten bok om dumheten. Den är på 84 sidor. Mer tycks inte vara att säga om dumheten i Sverige och det låter ju smickrande om också inte övertygande. Det finns folk som anse att det skulle kunna skrivas folianter om die dummen Schweden. Dumheten är en maktfaktor att räkna med, det vittnade redan Axel Oxenstierna om i sitt berömda yttrande om hur litet klokhet det egentligen behövs för att styra världen. Det finns dumma stadsfullmäktige, inskränkta riksdagsmän, enfaldiga statsråd — och de dumheter furstar gjort bär världshistorien vittne om. Så och så många — vår utmärkta statistiker dr. Guinchard kan möjligen ange exakta siffran — procent dumheter begås dagligen av de styrande. De fadäser vi andra vanliga dödliga låta oss komma till last försvinna lyckligtvis mera obemärkt om man inte varit nog oförsiktig att låta det man råkat hugga i sten bli stående kvar i form av byggnader eller monument.

Den Öhrvallska broschyren har föranlett Idun att höra sig för litet bland bekant folk om deras ställning till dumhetens väsen. Kanske de rentav ville yppa något om det tillfälle då de begått sin största dumhet?

Borgmästare Lindhagen svarar kort och gott:

Mänsklighetens mest framträdande egenskap är förmodligen dumheten. Detta är dumt sagt, men i och med detsamma giver jag ju genast ett belägg för mitt första påstående.

Carl Lindhagen.

Det skulle bara bli tråkiga människor av dem som inte begå några dumheter, är det trösteord som Hasse Z. ger på Iduns fråga:

Ingen klok människa begår en dumhet med berätt mod bara för dumhetens skull och för att roa sig själv eller andra. Begår hon dumheten, gör hon det vid full sans och med de bästa förhoppningar. Sådant kan tyvärr, eller guskelov, inte undvikas. Det hjälper inte att säga: i dag skall jag inte göra någon dumhet, ty det är först i morgon eller ännu senare som vi få veta hur det gått. Jag har säkert begått många dumheter i mitt liv och jag är glad åt de flesta, ty de ha lärt mig en hel del. Bland annat att ihärdigt försöka att inte upprepa dem. Och det är lärdom nog. Hela vårt liv är en serie dumheter med längre eller kortare förnuftiga intervaller. Behaget med våra dumheter ligger däri att vi glömma dem fortare än våra kloka gärningar, och därför ha vi också så svårt att mäta dem och på begäran plocka fram den största och fetaste. Obehaget med dumheterna är att andra, oskyldiga, lätt få lida för dem. För deras skull böra vi vara litet försiktiga.

En människa, som inte kan begå en dumhet, finns inte och finns hon, är hon en tråkig människa, och jag vill inte bli bekant med henne. Jag är över huvud mycket tacksam för mina medmänniskors dumheter. Utan dem hade jag inte kunnat reda mig, så länge och så bra. Har jag missat mig i denna punkt är det endast ett behagligt misstag.

Hasse Z.

Dir. Albert Ranft är hemlighetsfull i sitt svar och gör oss nyfikna:

Den största dumheten jag gjort vet nog andra bättre än jag. För de dumheter man gjort håller folk nog reda på, skall jag säga. Den största dumheten jag åstadkommit i mitt eget tycke, skulle jag med nöje publicera om fjorton dagar. Men just nu vill jag behålla den i djupaste hemlighet för mig själv.

Albert Ranft.

En tappad ettöring.

Emil Norlander berättar en rolig historia om sitt livs första dumhet:

Jag var en 6—7 års pys och bodde i Stan' mellan broarna. Till mina sysslor för dagen hörde att på Kornhamnstorg inköpa för tio öre s. k. tjock grädde. På grund av medfödda affärsprinciper hade jag upp gjort med en torgbonde att få min gräddflaska fylld till ett pris av nio öre, vadan jag kunde köpa för ett öre danska karameller på hemvägen.

Kommersen ifråga hade gått så utmärkt en längre tid, att jag en dag tog mig före köpa karamellerna på vägen till torget. Det skulle lille Mille aldrig gjort. Just den dagen hade samtliga gräddförsäljande bönder farit tidigare än vanligt. Någon tjock och bussig bondgrädde fanns ej att få...

Slokörad måste jag meddela min rätt så stränga mamma ledsamheten ifråga samtidigt jag överlämnade nio öre i koppar.

— Hur kommer detta sig? sa' hon. Du fick en tioöring och lämnar igen några kopparslantar.

Varpå jag fäste mina måttligt ärliga ögon på mina dagars upphov samt sade:

— Jag tappade en ettöring...

Emil Norlander.

Det var länge sedan vi sågo hatten med stora brätten, men nu lär den komma igen till sommaren. Här ses en chic modell i strå och lackerad blomma. Från N. K.

När Ossian Elgström avbröt audiensen.

En gång bar jag mig verkligen dumt åt och det var, då jag vid en audiens hos Hans M:t konungen helt plötsligt räckte honom näven och sade: »Nej nu måste jag kila, för jag skall ha en teckning klar före tolv, adjö» — och då såg konungen överraskad ut. Jag har faktiskt aldrig i hela mitt liv sett en sådan överraskad konung, för det var ju han som skulle säga till när audiensen är slut och inte jag — men man lär så länge man lever.

O. Elgström.

En hel mängd dumheter yppar Alma Söderhjelm spetsigt och frispråkigt:

En dumhet! Och vilken? Valet blir svårt.

Den största? Kan det ordet egentligen kompareras?

Och vad menas strängt taget med dumhet? Den kan ju vara så mångahanda.

Om med frågan skulle avses den dumhet man begår vid inriktandet av sin så kallade livslinje, då tycker jag att min största är att jag blev historiker och ej dramatisk författare.

Om åter frågan har avseende på en tillfällig och dock positiv dumhet, skulle jag ej tveka, att beteckna som sådan när jag engång var kär i en karl som yppade sig som världens dåligaste karl. Det är väl om något dumt.

Men dumheten kan ju ock vara av negativ art, kan sammanfalla med brist på förutseende, förståndighet. Min största ihållande negativa dumhet har varit att jag inte kunnat samla mig ett öre på banken. Och så kan dumheten naturligtvis vara liktydig med brist på gott huvud — enfald, rent ut sagt. Jag har begått många sådana. Men en minns jag särskilt. Det var när jag gick till en stor diva och förebrådde henne brist på ärlighet, att mena ett och säga ett annat. O, himlaenfald, att gå till en skådespelerska och förebrå henne att hon spelar teater!

Men när jag hunnit så här långt förstår jag att den största dumheten kanske i alla fall är att svara på enquêter.

Alma Söderhjelm.

Målarinnan fröken Maja Setterberg, Konstnäraringens allt i allo inlägger en mer praktisk synpunkt på dumheten och tycks resignera för det dummaste hon gjort:

Att låta mig födas till kvinna, och det mitt i fruntimmersveckan till — det är det dummaste jag gjort.

Säga vad man vill om kvinnans likställighet med mannen, men nog hade det kostat mig bra mycket mindre besvär att komma dit jag nu hunnit om jag varit man. För att inte tala om, hur mycket bättre det kunde ha behövts ibland vid våra bordsplaceringar på »Ringens», inte för själva arbetet förstås utan för att ha en kavaljer att stoppa in emellan ett par överblivna damer.

Det näst dummaste kan ni få veta på köpet: Att alltid tro människor mena vad de säga och hålla vad de lova. Men det är länge se'n jag var så dum.

Maja Setterberg.

Efter Sjukdom
Fås å alla apotek. — Begår originalflaska å kr. 3:50.
IDOZAN A
svagt avförande.

Ökas krafterna snabbt med järnmedicinen **IDOZAN**.
Förordas av läkare.
IDOZAN B
ej avförande.

Kom ihåg,

att för söndersprucken och kyld hy är **LEDOLINSALVAN** bäst.

Finnes i alla affärer.

Tekn. Fabr. Ledoln, Sthlm.

Rt. 26 62

SKISSER FRÅN KONTINENTEN

STADEN VID VARGSPRÅNGET.

DEN DAG JAG KÖRDE IN på Le Bars öppna torg sken solen som om den haft betalt. En liten flicka bjöd ut violer, i ett hörn blommade ett spinkigt körsbärsträd, det riktigt dignade under sin skära klädning. I de rudimentära resterna av tornet var en diversehandel inrymd; man kunde köpa korb och rotborstar och olivolja i hela botenvåningen, den enda som ännu finns i behåll. På planen bakom stodo tre grönmålade cirkusvagnar, livligt begapade av den yngre generationen. Lastbilen, som dragit upp hela det ambulera sällskapet, hade tydligen överansträngt sig ty maskineriet var sönderplockat in i minsta detalj. Utanför det grevliga slottet satt en kvinna och rostade kaffe. Ovan porten lästes med stora bokstäver: Hotel Gauvin och strax nedanför: Café de la Paix. På gaveln hade telegrafverket satt upp sitt bomärke.

Det såg inte vidare lovande ut, men eftersom hotelldörren stod öppen blev jag på. Inte en människa, inte ens en katt och ändå bruka dessa djur trivas till leda i småstäderna. Caféet med sina rödmålade stolar och gängliga bord stod öde, där luktade tobaksrök och utspillt vin. Rummet måste ha varit någon av praktsalarna, det var både rymligt och högt samt väl avvägt i proportionerna. En bred trappa, som stack så snett ut från väggen att man nätt och jämt vågade stiga på den, ledde upp till övre våningen. Samma tomhet, samma övergivenhet och dystra intryck av hopplost förfall. Här och var kunde ännu något stuckornament skönjas under den smutsgrå putsen fast sönderslaget och stympat till oigenkännlighet. Korridoren med sina skumma prång på ömse sidor låg nästan mörk, fönstret i ändan var så igensmört att man inte ens kunde se genom rutan. Ända upp på vinden gick jag utan att möta någon människa; där fanns ingenting annat än murkna bjälkar, spindelväv och mögelsvamp. Sorgligt

Gourdon, den lilla bergsstad mitt emot Le Bar.

Prins Wilhelm fortsätter här sin skildring av besöket i Le Bar, staden vid Vargsprånget. Förra gången fick läsaren lära känna den gamla lysande staden, denna gång är det den nya tidens skamfilade grevestad, som genomströvas.

Vargklyftan.

vanställt låg grevarna du Bar's en gång så praktfulla boning, från tak till källare bara damm och armod, nakna väggar och bristfälliga golv. Inte ens den livligaste fantasi kunde trola fram något blomstersmykat brudgemak där den lilla grevinnan ännu ätrats sängen med tillhjälp av en stol.

En smula besviken gick jag åter ner på slottsplanen för att se på utsikten, som ingen revolution lyckligtvis fått bukt med. Där stod en klunga stadsbor och rökte cigaretter. En reslig, stråtrövaraktig man skilde sig från gruppen, han tyckte tydligen jag såg bortkommen ut och behövde vägledning. Ögonen stucko vasst ut ur det svartmuskiga ansiktet, en smutsig trasa lindad kring huvudet skärpte ytterligare intrycket av bandit. I handen bar han en kort käpp, som han svängde med.

— Ni vill se på stan, sade han med sludrig röst. Äkta, alltsammans äkta från »le temps seigneurial». Och han slog demonstrativt käppen mot en nycementerad barriär, som troligen inte hade mer än några år på nacken.

Så värst förtroendeingivande lät det nu inte, men hur det var följdes vi åt. Mot varje mur inom räckhåll trummade hans

käpp, en gumma som just vek om hörnet fick också sin släng av slev. Och hela tiden inskräpte han med djupaste allvar hur gammalt och äkta alltsammans var, från lyktstolpar och grönmålade trädgårdsgrindar till gatans nötta stenar.

Mannen verkade inte riktigt klok, kanske hade han också smuttat för mycket på det goda lantvinet. Gatpojckarna skrattade åt honom och de äldre vände sig om och rusade menande på huvudet, han var tydligen känd i staden. Men han hade ändå ganska bra reda på sig och visste var de äldsta husen lågo och var ringmuren gått. Bäst det var dök han in i någon portgång och slog ogenerat med käppen mot trappan, som nästan alltid leder brant upp omedel-

(Forts. sid. 454.)

CAP
KEJSARNOUGAT

Yppersta kvalitet.
Särdeles delikat.
Bitar à 10 o. 15 öre.

FIVE O'CLOCK TEA

NÄR LILLA MARIANNE GJORDE DE MONDÄNA SKVALLERTANTERNA GENERADE.

I TAMBUREN STOD HUSJUNGFRUN i svart klädning med pipad mössa, förkläde med brodyrer och en flott knut i ryggen. I salongen gick den unga värdinnan omkring med kritisk blick för att se efter, att allt skulle vara i ordning, de små engelska teborden stå just där de borde, och stolarna lämpligt placerade. Så ja, nu var det bra. —

Darwintulpanerna i en silverbägare sträckte sig trånsjukt ner mot den rikt broderade kinesiska duken, som täckte bordet. Aprilsolen flödade in genom fönstret och vattent i Strömmen glittrade i lösgjord glädje.

Nu ringde det. Första gästen kom, och snart var rummet fullt av unga fruor tillhörande den klick som »är med», som »vet allt». Nu skulle man ha en trevlig stund. Några veckor till och klicken var sprängd. Det var den förresten redan, några hade rest till Italien, de, som fått vanan att resa om vårarna, och som inte förlorat sitt.

Nu pratade de allesammans i munnen på varandra. Orden flögo liksom på en vinge i luften. En halv mening här och en halv mening där. Alla voro så inne i de situationer, som berördes, att man bara behövde antyda vad det rörde sig om, så voro alla med. En utomstående skulle ha förvånats över, att man kunde tala med en så indignerad ton i ämnen, som i grund och botten roade de flesta.

— Ja, det får jag säga, att hon bara kan — om sossarna vill ta reda på överklassens fel, så är det nog inte så svårt att finna så'na — — —

— Nej, vad säger du, det också — Och det hände på Royal, säger du? Och du såg det?

— Inte jag, men Carolines dotter, som var där och dansade den kvällen. Hon är en söt flicka förresten — — —

— Ja, — en mycket högljudd stämning föll in — fruarna nu för tiden äro mycket värre än flickorna, men det är väl därför, att de fått en sådan vana att skiljas — — —

— Jag hörde bestämt att — — —

— Det är ju höjden — — —

— Ja, det har varit en ovanligt skandalrik vinter i societeten, tycker ni inte det?

— Jo, det kan man säga. Och han, gamla gubben som jazzar jämt, det är verkligen upp och nervända världen — — —

— Ni har väl hört? Nu kom den märklige värdinnan på tapeten. Alla hade visserligen »hört», men den ena hört si och den

Man skulle tro att det föraktade skvallret i damkretsar tystnat med det numera omodärna kafferepet. Det var bara de gamla kaffe-mostrarna som skvallrade, nu ha vi en ny upplyst tid med nya upplysta kvinnor, som samlas kring den subtilare tékopp till uppbyggliga samtal om litteratur, politik och socialreformer. Men att man tar grundligt fel i denna förmodan veta vi litet var och påpekas i denna lärrika lilla skildring av Julia Svedelius, som ger det mondäna téskvallret en välbehörlig snärt.

andra så, man måste kollationera, överdrift, osanning och sanning blandades om vartannat så som alltid sker, då människor sätta sig till doms över varandras handlingar vars bevekelsegrund ingen utomstående kan pejla.

Alla tungor stannade utom en, som förde ordet med stor obarmhärtighet.

— Nej — Åh — Tänk — Så rysligt — De korta replikerna föllo som vårstänket, vilket börjat dugga mot rutan.

Den lilla Marianne, dottern i huset, som nyss fyllt fyra år, stod i salsdörren och hörde på. Hon hade fått löfte att komma in då teet var drucket. Nu fingo gästerna syn på henne.

— Nej, se lilla Marianne, vad hon vuxit! Söta barn, kom hit. Att du blivit så stor! Kära Mary, jag tycker, att det var alldeles nyss som du gifte dig. Det är som om det hade varit i går.

— Det är fem år sedan, svarade värdin-

Guldbröllop firades den 25 april av f. d. kassören August Fägerstén och hans maka, fru Gerda Fägerstén, född Englund. Herr Fägerstén, som samma dag fyllde 83 år, har under 40 år varit tjänsteman och kassör i firman Lars Montén, Stockholm.

nan medan en lätt rodnad färgade hennes kinder. Hon var olik de flesta av sina umgängesvännor. Hon plågades av allt skvaler och förtal och av allt det onda, som gjorde så många olyckliga under det korta jordelivet. Men hon var för blyg att avbryta då sådant gjordes till samtalsämne, och kanske också lite rädd att stöta sig med de äldre kamratfruarna. Det hände ofta, där ute i den stora världen att hon kunde gripas av längtan efter sitt barn. Det var henne liksom en pant på, att jorden gav också rum åt renheten och oskulden.

Marianne, som en lång stund stått i dörren som en uppmärksam åhörare trippade nu helt beslutsamt fram till en av gästerna, en pikant ung fru vars vitputrade ansikte stack upp ur en blårävsboa.

— Tant, sade barnet med eftertryck, den tant som tant talar om är en snäll tant, så tant skall inte säga så om den tanten.

Det blev alldeles moltyst, nästan beklämmande.

— Jag tror att en ängel går genom rummet, sade en av gästerna med ett generat litet skratt. — Är det inte så man brukar säga, när alla på en gång bli tysta?

— Johoo — det tror jag, svarade någon.

En av damerna tittade på sitt briljanterade armbandsur, sade sedan med befriande iver: nej, käraste ni, vi ha setat här och pratat alldeles för länge. Nu måste åtminstone jag gå.

— Och jag som skall hinna på ett te till, sade en av de andra.

Det blev allmänt uppbrott. Lilla Marianne omklappades från alla håll och kanter och efter några ögonblick var rummet tomt. Endast mor och barn stodo kvar.

— Älskade mitt barn, sade den unga modren.

Ur ännu slumrande djup hade barnets medfödda rättfärdighetskänsla bubblat upp. Själva var hon omedveten om effekten.

Däremot fick hon just nu syn på konfektskålen som stod på bordet.

— Mamma, får Marianne? Bara en bit?

— Du minns vad farbror doktorn sa, inga sötsaker för lilla magen, sa han.

Marianne, som redan hunnit klämma fingrarna om en stor bit chokolad fick nöja sig med att slicka på fingrarna.

Om inte den här lilla historien varit sann, så hade det inte varit någon mening med att berätta den.

JULIA SVEDELIUS.

STRUMPOR med *Lejon-Märket* garanterar en förstklassig vara.

LEJON INREGVARUMÄRKE

VANTAR med *Lejon-Märket* föres i alla väl sorterade affärer.

ETT GODS MED GAMLA ANOR

PÅ SINCLAIRSHOLM I SKÅNE.

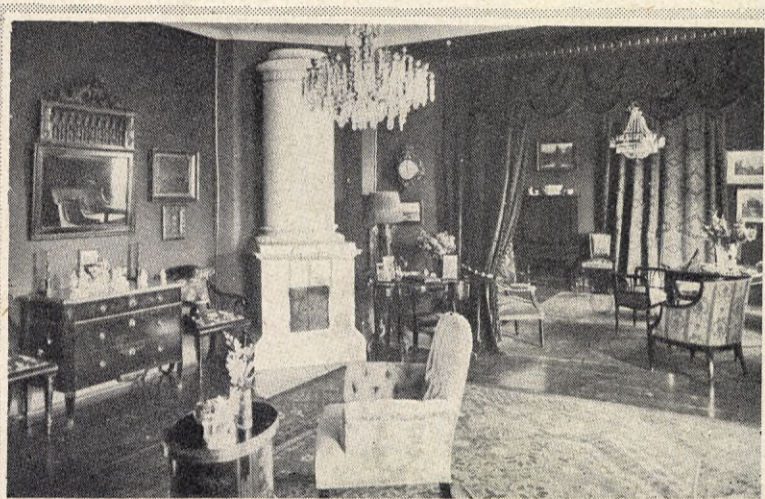
Friherre Kjell Barnekow.

Friherrinnan
Marthe Barnekow,
f. von Dardel.

Slottet från åsidan.

Parti av salongen.

Vardagsrummet med 1600-talsskåpet, rokokoskrivbordet och Fritz von Dardels pasteller.

EN GANG FÖR LÄNGE SEDAN RÅkade ett par jättar uppe i trollbygden i Skånes nordöstra hörn i gräl och började kasta sten på varandra. En av dessa småstenar hamnade på heden vid Trolle-Ljungby, där förr varje julafton trollen höllo till, en annan ramlade ner vid Sinclairsholm. När jag gungar fram i bil över den skånska slättbygden står dess skogbeklädda kägla som en fyrbåk framför mig och visar vägen. Hälleberga backe kallas den, och även här husera trollen, och många äro sägnerna om dem.

På Sinclairsholm residera baron Kjell Barnekow, och hans friherrinna, Marthe Barnekow, född von Dardel. Hon är en av dessa skånska godsägarefruar, som med liv och själ vuxit fast vid den bit av den skånska jorden, som blivit deras. Och detta fastän hon vuxit upp utanför Wien, där hennes far var svensk konsul. Modern tillhör släktens schweiziska gren, de Dardel, och hon har åt dottern givit både något sydländskt i apparition och temperament och en främmande brytning, som ger ett pikant drag åt hennes skånska tungomål.

Sinclairsholm räknar sina anor tillbaka till 1500-talet, då den från Skottland in-

På besöken i svenska slott och herrgårdar gästas vår korrespondent denna gång ett gammalt skånskt gods, Sinclairsholm, ägt av baron Kjell Barnekow.

flyttade Anders Sinclair — sedermera överste och riksråd — bland andra Skånska egendomar förvärvade en gård, som under katolska tiden varit Gumlösa sockens prästgård. På dess gamla grund uppbyggde han en manbyggnad, som 1734 ersattes av en annan, vilken nedbrann 1788. Följande år uppfördes den byggnad — alltjämt på samma grund — vilken ännu, dock med genomgripande förändringar till både det yttre och det inre, finnes kvar.

Friherrinnan börjar med att visa mig gårdens allra äldsta del och för mig ner i källarvåningen, där de mer än metertjocka murarna, bestående av väldiga runda gråstenar, och de tunga, låga, men underbart vackert murade valven, allt vitrappat, ge intryck av en medeltida krypta. De rymliga källrarna äro på gammaldags lantvis överväldigande väl försedda — det dagliga hushållet består av 16 personer — och »Mamsell», som sysslar i detta enastående 1500-talskök, härskar, sedan 26 år i detta departement.

I bottenvåningen upptages nästan hela södra flygeln av det stora, ovanligt hemtrevliga vardagsrummet, präglad av gammal kultur och personlig smak. Rummet har flera anmärkningsvärda möbler, av vilka jag vill nämna baron Barnekows svarta, bronsbeslagna skrivbord i rokokostil samt ett stort pompöst 1600-talsskåp försett såväl med inläggningar som med framträdande skulpturer. En soffa från Karl XII:s tid har blivit överklädd med ett beundransvärt handarbete — såväl rygg som sits äro broderade i gobeläng av friherrinnan Barnekows fastrar efter mönster ritat av deras far, den berömda tecknaren Fritz von Dardel. Denne, friherrinnans farfar således, är även mästare till icke mindre än åtta förträffligt utförda pasteller, på konstnärens humoristiskt-satiriska manér illustrerande några av Anna Maria Lenngrens dikter.

På den stora, inbyggda verandan står friherrinnans vävstol och från denna solomflödade plats har man en betagande utsikt. Ty Sinclairsholms omgivning är utomordentligt vackra. Almaän slingrar i ett par djärva krökar alldeles förbi fönstren, från verandan ser man bron och bortom de vida slätterna höjer

(Forts. sid. 455.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

De gifta kvinnorna i statens tjänst ha inte haft det för trevligt senaste tiden. Man vill ha bori dem ur tjänsten. Men riksdagens majoritet avslög det grymma förslaget om portförbud för gifta kvinnor i statens verk. Medan nu alla diskutera fruarna i fråga har Idun här frågat några av dem — se bilden ovan fr. v.: fru Elsa Englund, fru Signe Baggström, fru Maja Sänning, fru Hedvig Dernby och fru Maja Fallenius — vad de själva ha att säga i sin sak.

FRUAR I STATSTJÄNST

OM VI INTE STANNADE I TJÄNSTEN, SÅ KUNDE VI INTE GIFTA OSS, SÄGA FRUARNA SJÄLVA.

DET FINNS MÅNGA SÖTA UNGA fruar i statens tjänst, flera gifta med män, som även de äro statstjänstemän. Vad säga nu dessa damer om sin statstjänst? Naturligtvis försvara de sin fästning och deras försvar är inte det sämsta, ty grundtemat är alltid: »hade vi inte vår tjänst, så hade vi aldrig kunnat gift oss med våra män. Vi äro kanske inte alltid så nöjda med kompromissen, men vad gör man inte för kärleken och det egna hemmet!» Detta är en synpunkt, som säger en hel del. Och låt oss nu höra hur några unga fruar i statens verk utveckla den.

Fil. kand. fru Hedvig Dernby, f. Ködersner, ordf. i Pensionsstyrelsens kvinnliga tjänstemäns förening, svarar sålunda:

Jag vill här endast komma med en synpunkt på problemet. Kvinnorna har ju inträngt på så gott som alla människens arbetsområden, och detta ha inga lagar i världen kunnat hindra, på den grund att det bak-

om denna utveckling stått en starkare makt än den kvinnorna själva representera, nämligen de ekonomiska lagarna, som äro dikterade av industrialismens genombrott. Detta har emellertid medfört, att människans möjligheter till utkomst i viss mån stäckts, och sannolikheten att de skola uppnå samma levnadsstandard nu, som när de voro ensamma herrar på arbetsmarknaden är väsentligt mindre; familjens levnadsstandard står därför i begrepp att sjunka, om inte hustrun griper in och tager sin andel av försörjningsplikten genom att ägna en del av sina krafter åt förvärvsarbete utom hemmet. Den gifta kvinnan på arbetsmarknaden är sålunda endast en given följd av den ekonomiska utvecklingen. Om sedan denna utveckling skapat lyckligare levnadsförhållanden eller ej, vill jag inte yttra mig om, det är en annan historia, som Kipling säger.

På många sätt framhåller man nödvändigheten för alla att genom försäkring eller på annat sätt tänka på framtiden, men när den gifta kvinnan, icke minst just med tanke på framtiden, behåller det arbete, som hon haft som ogift, då angripes hon för samhällsvådliga tendenser.

Min mening har här varit att försöka ställa in frågan om gift kvinnas förvärvsarbete utom hemmet i dess ekonomiska miljö. Ett försök att hindra utvecklingen skulle ha lika litet framgång som man tidigare hade att förhindra kvinnornas inträde på människens arbetsområde. Det enda man med säkerhet skulle åstadkomma vore att utvecklingen tvingades in på smygvägar, vilket aldrig kan vara gagneligt för samhället.

Fru Signe Baggström född Norgren framhåller just den större möjligheten av äktenskaps ingående tack vare kvinnornas förvärvsarbete.

Det är orätt att kasta en så stor del av orsakerna till den nu rådande arbetslösheten på de gifta kvinnorna med förvärvsarbete! Ty huru många av de senaste åren ingångna äktenskapen skulle verkligen hava kommit till stånd, om ej kvinnorna kvarstått i sina tjänster? Dessa kvinnor hade med all säkerhet såsom ogifta innehaft sina anställningar, men då hade det ej varit tal om, att de stått i vägen för andra. Nu däremot, när de såsom hu-

strur arbeta för ett eget hem, äro de en nagel i ögat på många!

Samma mening har fru Elsa Englund:

För att möjliggöra äktenskap med en man som har begränsade inkomster anser jag det nödvändigt att hustrun bidrager till hemmet genom sitt kvarstående i tjänsten.

Fru Maja Fallenius i Riksförsäkringsanstalten säger som så:

Lika naturligt som att den gifta kvinnans plats är i hemmet, lika tillfredsställande måste det vara för henne att, om så erfordras, genom förvärvsarbete kunna bidra till det samma.

Och fru Maja Sänning slutligen är lite välgörande spydig:

Jag anser att även en kvinna, till och med om hon är gift, äger rätt att försörja sig själv, och att, om hon sköter sitt arbete utan anmärkning, detta inte har med saken att göra, om hon är gift eller ej.

Onsdagen den 31 mars vigdes i Oscarskyrkan i Stockholm löjtnanten vid Fortifikationen, fil. kand. Stig Samsioe och gymnastikdirektören, fröken Gertrud Lemon, dotter till direktören Olof Lemon och hans maka, född Nilsson. (Foto: Lamm.)

Annandag påsk sammanvigdes i Seglora kyrka på Skansen i Stockholm löjtnanten vid Bohusläns regemente Gösta Callmer och fröken Elsa Williams Jönson, dotter till framlidne köpmannen C. A. Jönson och hans efterlämnade maka. (Foto: Lamm.)

Det är Fruksalt SANITOS

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

SKALDINNOR OCH POETISSOR

LITE UPPSALAVERS OCH STUDENTSKELYRIK.

ATT GÖRA POESI HÖR TILL UNGDOMSSJUKDOMARNA såvida man inte kommer in i Akademien och får Nobelpris för det. Det är varje students akademiska plikt att någon gång ha hemfallit åt sjukdomen i fråga och sedan nu de unga damerna gjort entré vid universiteten ha de följt sina manliga kamraters poetiska exempel. Men även om de gamla och kloka le åt Uppsalapoesien och även om skalderna själva le ännu mer, då de själva bli äldre och stadgade medborgare i staten, så hindrar detta icke att vi tacka himlen för att studentpoesien lever och hoppas att den aldrig skall dö, evad den är ett tillfälligt bidrag till världslitteraturen eller de första stapplande stegen till lager och berömmelse på skaldebanan.

I Uppsalas nuvarande studentskegeneration finns en skaldinna, vars namn redan är känt genom två diktsamlingar och som skördat vackra lovord av den fruktade ofentliga kritiken. Karin Boye heter den unga damen, som är göteborgska till börd och studerar på magistern i språk för att sedan ägna sig åt lärarinnebanan — alltså prosaiskt nog för en lyriker. Ett annat skaldinnenamn från Uppsala är Berit Spong. Hon har visserligen redan lämnat lärdomsstaden och visst även gift sig, men Uppsala räknar henne dock gärna till sina döttrar efter den dunder-succés hon vann med sin debutsamling »Från högsal och örtagård» häromåret.

Bredvid dessa två offentligt framträdande Uppsalaskaldinnor, av vilka man väntar mycket, finns det en hel rad amatörpoetissor, som än stränga sin lyra vid högtidliga tillfällen i form av skåtal på vers eller andra hyllningsdikter, än kläda sitt unga hjärtas längtan i trånsjuka toner vid brasans falnande glöd till braslyrik som man säger i Uppsala.

Lyrik, allvar och — kärlekskväden.

Av alla de olika slagens Uppsalapoesi av studentskornas hand ha vi samlat ihop några prov, för vilka studentskorna sannoligen icke behöva skämmas.

Foljande lilla ännu odöpta dikt av Karin Boye, röjer den icke en konstnärinna?

Jag vill gärna stå på gatan här och frysa för att se två fönster på en gavel lysa.
Den som bor där inne är mig mycket kär.
Jag blir sjuk i hjärtat, när det lyser där.

Jag vill gå till hörnet, jag vill långsamt vända, så att jag får se dig skymta fram kanhända.
Att du är så nära... Varför står jag här?
Jag blir sjuk i hjärtat, när det lyser där.

För att fortsätta i den smärtfyllda lyriken och ge det glada till efterrätt presenteras här ett litet poem »Du» av en annan skaldinna, som tydligen går i kärleksfunderingar. Den moderna kvinnan, eller hur, som skriver vers till föremålet för sin heta låga!

Jag går vill och vankar
och mitt hjärta ömmar.
Säg, hur många gånger
har jag viskat nu:
"Du är mina tankar,
du är mina drömmar,
du är mina sänger,
jag är bara du."

*Poesiens blå blomma har alltid haft god jord-
män bland studenterna i Uppsala och inte ens
i vår som man anser nyktra och jäktande
tid har den vissnat. Tvärtom studentlyriken
och tillfällighetspoesien frodas allt fortfa-
rande. Även studentskorna uppträda som
skaldinnor och i samband med en artikel om
studentskan i Iduns förra n:r lämnas här
några prov på de unga skaldinnornas alster.*

I. G. tecknar sig författarinnan till den vackra dikten »Lilla mor».

Lilla mor, när jag ser, hur din panna fåras
av tid och bekymmer och håret blir grått
och lidandets runor i ansiktet spåras,
— då blir mitt öga blankt och vått.

Lilla mor, när jag tänker på allt: hur du strävat
och kämpat och stridit till döden dig trött
och offrat dig mera, ju längre du levat,
— då blir mitt hjärta sargat rött.

Lilla mor, om du visste, hur oron mig jäktar,
hur gärna jag ville dig hjälpa i allt.
Men intet förmår jag och intet jag mäktar,
ty livet syns mig så kallt.

Och »Hjulet» av samma märke har ett modernt pessimistiskt anslag, som nog finner gensvar i mången ung själ.

Mig tycks, att livet går förbi...
Det glider undan och försvinner.
Det liknar ett maskineri,
vars gång jag aldrig följa hinner.
Jag är ett hjul, helt rätt och slätt,
vars kuggar blivit illa gjutna
och här och var en smula brutna.
Jag kuggar i — men aldrig rätt.

En tredje skaldinna presenterar ett prov på verklig braslyrik, som hon till yttermera visso döpt till »Bras-sonett».

Nu falnar sakta glöden. Snart vår brasa
är bara några svarta, döda bränder —
Det luftsloft som vi byggt med varma händer
det är väl ock, förstår jag, dömt att rasa

och falla samman likt de kol som frasa
och lysa — tills de slockna ett i sänder —
Men medan ännu glöden blicken tänder
får intet drömmens vävnad söndertrasa.

Håll fast min hand emellan dina båda
och låt för en gång harmonien råda
och låt oss tro på liv och evigheter.

Förtäta stämningen och lär dig njuta
av nuets fullhet — och så spjället skjuta
mot verkligheten, som det hövs poeter.

Den gladare musan.

Men studentskorna äro som sagt inte bara svärmodiga i sin poesi. Studenthumör och spirituellt kvickhet trivs lika bra i deras små klipska huvuden som lyriken i deras blida kvinnohjärtan.

Travesteringar på kända teman äro vanliga i studentpoesien och brukas även av studentskorna, såsom i denna lilla nätta uppsalienska folkvisa.

Intet är som väntans tider
skrivningsdar, tentamens tider
ingen match en spänning sprider,
som en väntande profet.
Kastoms några sista blickar
så att bokens ord ej klickar
när man endast suddigt vet.
Världens kunskap vill jag skänka
för att nu just kunna tänka
och om möjligt något blänka
med nån fonetisk raritet.

Intet är som segrartider
dagen efter, sällhetstider

Ingenting en glädje sprider
som att lämna av var bok.
Sällan läsa, somna snarligt
nappa på allt ljuvt och farligt
livet satt uppå sin krok.
Andra otium må rata
jag vill höra till de lata
bara springa lös och prata
glömma av tentamens ok.

En annan folkvisa har fått lämna stommen för ett hyllningskväde till en amerikansk studentska, som studerade i Uppsala härom året. Här första versen:

Till Margaret Rigg.

Ack Margaret Du sköna Du härliga mö
Du krona bland dollarlandets misser,
när nu Du vänder åter över svallande sjö
då gråta både matlag och fil. lic'er.
Med Dig vill vi leva, med Dig vill vi dö
om någongång på nytt vi importerar en mö
så nog skall vi ta'n från Seattle.

Att studentskan också förstår att uppskatta bordets njutningar få vi höra av uppsikten till en gåsvisa.

Fjärran han dröjt sen ett årtal tillbaka
nu när han kommer, vad oss han skall smaka
härlig och mustig och fet såsom grisen
lagad och hjärtevarm rakt ifrån spisen.
Ack lilla gåsungen, käraste Märten gås
hälsad vare Du,
hälsad vare Du!

Och till slut en liten smakbit ur ett långt skåtal, hållet av en studentska på Stockholms nation och skildrande dess många hjältar i spydiga och rosande tirader.

Nationens fader var profet
en pampig man som få
var med år åttiåtta ren,
men var rätt liten då.
Nationen växte upp också
blev axelbred och stark
det syns vid första blicken på
den störste son nationen bar
Herr Erik Jonson — o, så'n kar!
Lagerens hjärtblad fästet kranza
imperativerna ur munnen dansa
kategoriskt ut i salen
från den gamle juvenalen.

Från denna fasta punkt jag dra'r
till Kinas fastande försvar
och strax har bild och stämma klar.
En klang som av små violiner
går svag som en viskning från bänk till bänk
och holländskan väser och viner
och rumänska med keltiska blänk.
Vem är det som håller sitt vindlätta tal
vid morgonens timma, i lärdomens sal?
Psi la. Psi la! *Psilander!*

Vid samma tid en annan syn!
Mot kuddens var, ett ögonbryn!
Lilla lättingen min, lilla tättingen min
skall hon sova så länge över ätta
och ser hon ej Pineus hur snällt han tittar in
hur trilobiter är vackra utan mätta
Elsa Warburg, hon snarkar under täcket.

Och han, som av skönhet och behagen
oss än en manligt himmelsk urbild ger
se'n Doktor Nordenson trätt fram i dagen
är han den enda man i salen ser.

Nu går jag vidare, snuddar vid *Sjöding*
och utbrister sen med den skalden Fröding:

Vem kommer vem rider på ärkestallets häst,
åh, kors i alla tider, se fransmannen rider,
se fallna i fönstren
studentskorna i hörnen
Se, *Nogué* i galopp med hatt i nordväst
åh, Gud vad han är vacker på sin vita häst.

Ja, nog finns det attraktioner
på Stockholms mer än andra nationer.

Ingen kaffetull

kan upphäva den skadliga inverkan, som kaffet har på folkhälsan. Tusentals människor lida av kaffemissbrukets följder. En hälsosam och billig kaffedryck är Kathreiner. Användes enbart eller blandat med bönkaffe.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

CORDULA EKEDAHL.
F. Andersson, Växjö. Maka till domprosten, teol. och fil. dr Esaias Ekedahl.
75 år den 3 maj.

CLARA DANIELSSON.
F. Lindqwister, Göteborg. Änka efter postmästaren C. A. Danielsson.
75 år den 5 maj.

BETTY FOCK.
F. Jansson, Johannelund. Floby. Änka efter kammarjunkaren A. J. Fock.
75 år den 5 maj.

NANNA JONZON.
F. Swanbeck, Ljusdal. Maka till kontraktsprosten B. G. Jonzon.
70 år den 1 maj.

ADÈLE LAFTMAN.
F. Kihlstedt, Stockholm. Änka efter godsägaren A. G. Laftman.
70 år den 1 maj.

STINA JERNBERG.
F. Hagberg, Vrena. Maka till kyrkoherden August Jernberg.
65 år den 1 maj.

ELISE ZETTERQVIST.
F. Lundell, Härtorp, Smedby. Änka efter lektorn, fil. dr E. A. Zetterqvist, Växjö.
65 år den 1 maj.

MARIE LOUISE MANNERFELT.
F. Suber, Stockholm. Änka efter kaptenen C. Otto Mannervfelt.
65 år den 4 maj.

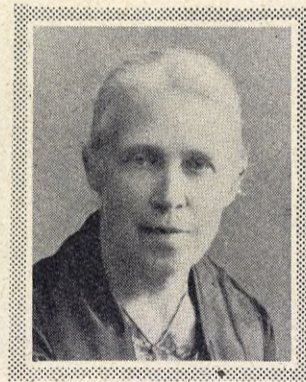
MIA HELLSTRÖM.
F. Öhrman, Stockholm. Maka till professor Paul Hellström.
60 år den 20 april.

VALBORG SEGERBERG.
F. Sjöberg, Stockholm. Maka till teckningsläraren K. Hugo Segerborg.
60 år den 30 april.

SOFIA ARRHENIUS.
F. Rudbeck, Stockholm. Fru. Fil. kand., Fotograf.
60 år den 2 maj.

ESTER TINGVALL.
F. af Ekenstam, Borås. Maka till läroverksadjunkten A. R. Tingvall.
60 år den 3 maj.

ELISABETH FRÖLICH.
F. frih. d'Albedyll, Stockholm. Maka till generallöjtnanten F. A. Frölich.
60 år den 5 maj.

EVA HÅRD af SEGERSTAD.
F. Lindström, Kristinehamn. Änka efter baningenjören Erik Hård af Segerstad.
55 år den 2 maj.

CONSTANCE KRISTENSON.
Fröken, Apelviken, Varberg. Sysloman vid Kustsanatoriet Apelviken.
50 år den 10 april.

SIGRID ANDÉN.
F. Ehrenpohl, Borås. Maka till regementsläkaren, dr Lenart Andén.
50 år den 4 maj.

INGEBORG BERNHOFF.
F. Flyborg, Örkened, Lönsboda. Maka till kyrkoherden Sven Bernhoff.
50 år den 4 maj.

MAJA FLODERUS.
F. Een, Västerås. Maka till lektorn, fil. dr Matts Floderus.
50 år den 5 maj.

NAIMA MYRBERG.
F. Stiernspetz, Stockholm. Violinist. Maka till 1:e kanslisekr. Israel Myrberg.
50 år den 5 maj.

LISA STEIER.
Fru, Stockholm. Har i dagarna antagit platsen som balettmästare vid Kungliga Teatern i Stockholm.

Vet Ni, att av
alla bakpulver är

RUMFORD

det som längst håller
brödet mjukt och färskt.

TRE ÅSNOR PÅ VANDRING

AV R. D. GABRIELLI. ÖVERSÄTTNING FRÅN ITALIENSKA ORIGINALLET AV ASTRID AHNFELT.

Till slut tog Marco ordet:

— Mina vänner, en förklaring är nödvändig, icke sant?

Froufrou svarade ja med att vifta med svansen, och Platone värdigades sänka det högra örat en smula.

Marco fortsatte: — Sedan någon tid har Menica förhäxat oss. Alla tre. Rent ut sagt förhäxat. Affären lider därpå. Det är nödvändigt att råda bot i tid. Har jag icke rätt?

Platone och Froufrou nickade god mening.

— Alltså, fortsatte den värde talaren — från och med i dag taga vi icke mera vägen om Menicas kök... Det är smärtsamt, men nödvändigt att fatta ett dylikt beslut. För resten, om vi icke ägde kraft att motstå en frestelse, vad slags åsnor skulle vi väl då vara? Med all rätt kunde vi då i stället få öknamnet Tre människor på vandring. Men vi vilja ju skilja oss ifrån människorna, icke sant?

Öra och svans viftade och nickade. — Var och en av oss, fortsatte kompanjonen och chefen, har redan givit prov på stoicism vid andra tillfällen. Du Froufrou hade förälskat dig i den där fördömda varghunden, som inte kände så mycket som grunderna för en god uppfostran, men för det helas välärd var du genast färdig att överge honom. (Froufrou lät höra ett sentimentalt litet gnäll). Och du, Platone, som var så tokig i kaktusfikon, att du satte i galopp så fort du såg skymten av sådana med fara för att krossa både kärran och mig, även du förstod att arbete icke är lek och har icke mer fallit för frestelsen. (Platone lät höra ett litet blygsamt skriande). Jag, mina vänner, tillåter mig att förtiga mina försakelser... För att icke rodna. Vad jag ville säga var det, att vi alla tre äro en smula hjältar. Och nu gäller det att riktigt lägga den saken i dagen. Från och med i dag, jag upprepar det ännu en gång, taga vi icke vägen om Menicas kök. Bifalles förslaget?

Marco reste sig upp, betraktade sitt auditorium, väntade en minut och utropade därefter: — Förslaget antages med enhälligt bifall!

Fem minuter senare var Platone förspänd för kärran och Froufrou trippade i förväg. Marco samlade tömmarna i sin hand och de tre åsnornas affärsföretag hade återtagit den vanliga, dagliga trallen.

Men det fattade beslutet översteg de tre hjältarnas förmåga. Menica var en sådan frodig och hullig kvinnoavarelse, att Marco led obeskrivliga kval över att icke mera få fröjdas vid hennes åsyn. Froufrou, för sin del, tänkte med vemod på det praktiska, köttförsedda ben hon under en kort, men lycklig tid fått tillfälle att gnaga. Den vise Platone sade sig i tysthet, att det var en grymhet och en stor orättvisa att undandraga honom de sköna kålblad Menica brukade gömma åt honom.

Och var och en av dem hade ju icke så orätt.

Menica var köksa hos en fin och talrik familj. Hon var odisputabel härskarinna över det adliga kökets rester, vilka voro både rikliga och av bästa slag.

Historien om åsnan Platone, körsvennen Marco och hunden Frou-Frou, som utgjorde en ekonomisk treklöver, fortsättes här och gör sin avslutning. Marco skulle just börja utlägga affärsställningen för sina kamrater och nu få vi höra vad som hade råkat i olag.

Den dag Menica lärde känna Marco och på det häftigaste förälskade sig i honom, blev även en märkesdag för Platone och Froufrou, som sågo de läckraste rätter dukas upp framför sig.

För att vinna gårdfarihandlarens hjärta gjorde Menica allt för att skämma bort hans kompanjoner. Under en hel månad hade Platone och Froufrou fått föräta sig på kål och de läckraste ben, Marco å sin sida förhöll sig i början reserverad, men blev så allt mer och mer intresserad tills han till slut vart kär som en klockarkatt.

Dock hade icke Menica det förståndet att tillhandla sig varor av sin beundrare. Och denne, en mycket praktiskt anlagd karl, kom en dag till den slutsatsen, att det icke lönade sig att förlora så mycken tid med Menica, som inte köpte så mycket som ett knappnålsbrev. Platone och Froufrou njöto sina fördelar, men han själv? Kärleken? Ja, det var nu gott och väl, men alltid är det tid att skalkas. Det gick inte an att på det här viset försumma affärerna. Alltså beslöt Marco sig för att slå in på andra vägar, än de som buro till köksan.

Här ha vi alltså att söka orsaken till det heroiska beslut, som blivit fattat, och läsaren skall nu med det snaraste få del av den katastrof, som därav blev följden.

Dag för dag blev situationen mellan de tre kompanjonerna allt mer och mer tillspetsad.

Så ofta de befunno sig vid den korsväg, som förde till den frikostiga och gästfria Menica, låtsade Platone sig ha glömt förbudet och visade tecken till att vilja vika in på den förbjudna vägen.

Men en kraftig dragning i tömmen underrättade honom om att chefen var vaksam. Pantellerias (de italienska åsnornas hemort) olycklige son sänkte då öron och nos och lät sig åter föras in på den rätta vägen, lika oglad till sinnes som Sancho Panzas åsna efter striden mot väderkvar-

narna. Froufrou hade mer än en gång försvunnit för att söka sig bort till Menica. Men trots allt svansande och hoppande och glatt skällande mötogs hon med sparkar och onda ord. Och icke såg hon så mycket som skymten av några köttben.

Platone och Froufrou magrade märkbart för var dag som gick. Platone drömde om natten om hela berg av den läckraste kål och vaknade vid ett miserabelt humör, då han insåg den bittra verkligheten. Froufrou å sin sida led av hallucinationer. Gång på gång tyckte hon se framför sig ett det skönaste skinkben och tog ett skutt för att hugga tänderna i det, men, o ve, den starka farten kom henne blott att stupa på näsan i landsvägsdammet. Efter en dylik kullerbytta reste hon sig upp igen med livlig önskan att bita omkring sig till höger och vänster, att hugga tag i chefens vördade ben.

Marco gav icke några synbara tecken på att befinna sig illa till mods. Han var aktiv och energisk, men föreföll dock en smula avmagrad, och han söp sig full oftare än förut.

Mellan de tre åsnorna på vandring existerade icke längre den sammanslutning, som förut gjorde det omöjligt att avgöra, vilken av dem som var den största åsnan. Tvärtom fanns det nu ögonblick, då man kunde ta dem för människor alla tre, så durkdrivna började de bli i att ställa till förgelser för varandra.

Visserligen försökte de ännu bevara skenet, men det var alltför tydligt, att allt icke längre var som förut. En kvinna hade kommit emellan som med tjusningen av köttben och kål hade tillintetgjort ett det skönaste exempel på en lyckad organisation av Kooperation och sociala företag.

*

En natt, i stallet där Platone och Froufrou sov, fattades (på det språk människorna förgäves sökt plagiera) ett ödesdigert beslut.

— Jag står inte längre ut, sade Platone. — Marco är en tarvlig egoist. Han har berövat mig all den kål Menica skulle ha skänkt mig. Han vet alltför väl, hur förtjust jag är i kål; honom kostade den inte ett rött kopparöre. Vilken egoist är han icke! Jag ger mig av.

— Det gör du rätt i! gläpste Froufrou.

— Marco har alltid varit stygg emot oss. Han vet, att köttben är min förtjusning, men inte faller det honom in att ge mig några. Och så inte vilja tillåta, att Menica... Varför beröva mig denna njutning? Också jag ger mig av i morgon.

— Vi ha inte gjort annat än uppoffrat oss för honom, tog Platone vid.

— Och jag övergav min beundrare för det helas välfärd, sade Froufrou.

— Och jag avstod från mina kära kaktusfikon för att göra Marco ett nöje...

— Som i stället inte avstår från någonting...

— Inte från någonting avstår han, då det gäller honom själv.

— Oss förbjuder han allting.

— Sig själv tillåter han allting.

(Forts. sid. 456.)

Kring dagens bibelord.

Utvällda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Söken Herren, medan Han låter sig finnas, åkallen Honom medan Han är nära. Jesaja 55:6.

Om du söker Honom, så låter Han sig finnas av dig. 1 Krön. b. 28:9.

För Dig har jag lagt fram min sak. Jeremia 20:12.

Söken det, som är därovan, där varest Kristus är. Kolosser br. 3:1.

Så säger Herren: Söken mig så fån I leva. Amos 5:4.

Söken först efter Hans rike och Hans rättfärdighet så skall också allt detta andra tillfalla eder. Matteus 6:33.

Söken och I skolen finna, klappen och för eder skall varda upplåtet. Matteus 7:7.

Sök den glädje, som förbliver

Sök den frid som Jesus giver

Aldrig någon bort Han driver

Sök Gud först.

Kooperationen gagnar alla

“SIERSKAN PÅ STRAND“. NÅ

Ellen Key med en kudde och eldskärm bredvid sig som hennes farmor sytt.

Siesta i trädgården.

Ellen Key i sin verksamhets hetaste dagar.

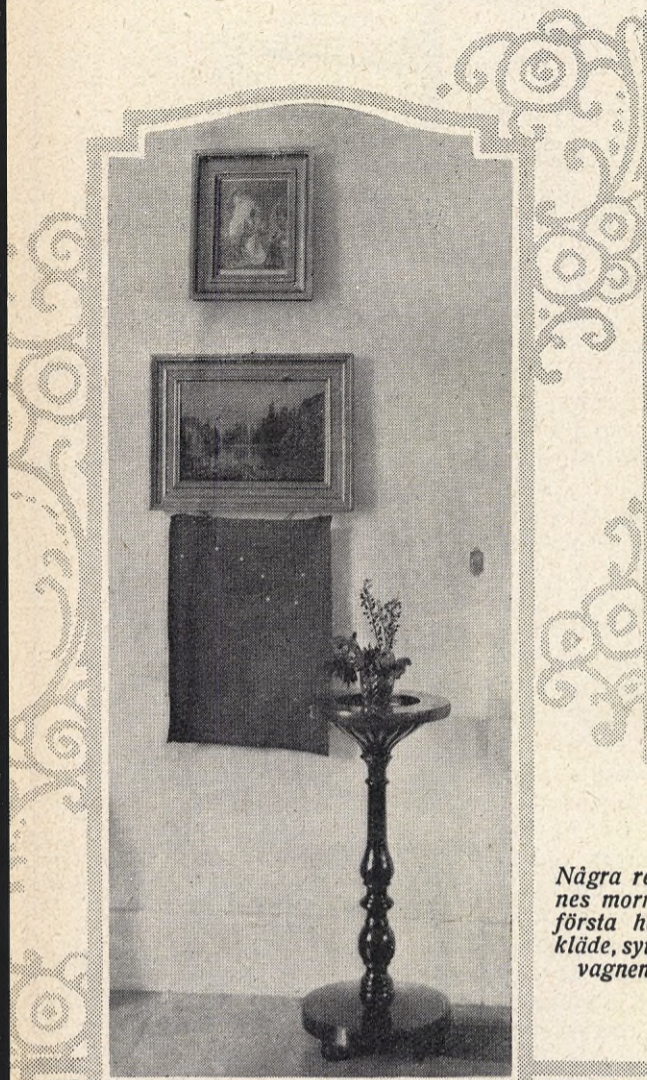

Ellen Key och hennes syster, fru Hedda Key-Rasmussen.

Ellen Keys förmak på Strand.

GRA BILDER AV ELLEN KEY

Några relikter i Ellen Keys hem: hennes mormors sybord, en bild av hennes första hem Sundholm och ett hängkläde, sytt av Gerda Bergh, med Karlavagnen och granar på blått kläde.

Ett hörn av vardagsrummet på Strand.

Ellen Key bland kära relikter från sin barndom och med sin trogna Wild vid fötterna.

Under rubriken "En okrönt drottning", ristar Sveriges främsta författarinna denna runa åt Ellen Keys minne:

Tre drottningar, alla okrönte, alla ovalda, men dock drottningar alla tre, känner svensk kvinnorörelse.

I dess första gryning, i väckelsens och förberedelsens tid, intas tronen av Fredrika Bremer; efter henne, under organisationens och framryckningens år, föres spiran av Sophie Adlersparre.

Då hon nedlägger den, står Ellen Key där, vältalare, författare, hjärtevinnare, folkuppföstrare, reformator, alltomfattande kulturmänniska, som obertridd tronarvinge.

Men är det sant vad jag säger? Tronarvinge var hon, men blev hon någonsin drottning? Var hon inte snarare rebellen, hindraren? Blev hon inte lämnad efter vid väggkanten, medan skarorna, i vilkas spets hon borde ha tågat, drogo fram till seger och utskiftande av byte.

Så kan det tyckas mången, så har det också stundom tyckts mig.

Men nu vid hennes bår frågar jag mig, om inte hennes drottninglikt var just detta att hålla tillbaka och mana till besinning. Lättare hade det varit att jubla med oss andra över varje nyöppnat arbetsfält än att predika för oss urmodiga lärar

om att kvinnolycka endast står att finna i kärlek och moderskap.

Så kan törhända aldrig Ellen Key synas någon härskarinna för dem, för vilka kvinnorörelsen endast betyder strävan till makt och arbete. Men för dem för vilka ordet kvinnorörelse är liktydigt med mildare seder, ljusare hemliv, gladare barndomsår, barmhärtigare sinnelag, konstnärligare livsföring, friare levnadsväl, för dem skall hon framstå som den lysande modiga, älskade ledarinnan under vår rörelsens tredje utvecklingsperiod.

Vid 16 års ålder.

Selma Lagerlöf.

Lanolja
TVÅL

Skyddar, renar
o. bevarar hyn.

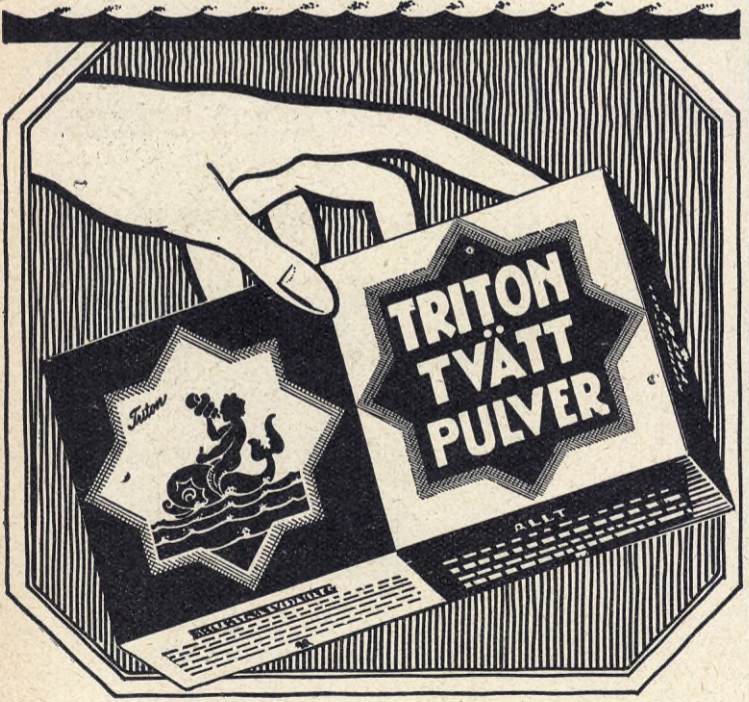
Gahns
UPSALA

Gahns Tvålar äro sedan länge
kända såsom förstklassiga!
Lanolja-tvålen innehåller just
de ingredienser, som erfordras
för en klar och vacker hy.

DEN BÄSTA INKÖPSKÄLLAN
för

Korsetter, Underkläder och Strumpor

är Twilfit, Nybrogatan 11, Stockholm, ty i egen-
skap av specialaffär för dessa artiklar står Twilfit
i förbindelse med de förnämsta fabrikanter och
ateliér i utlandet och kan därför stå till tjänst med
det största urval av det modernaste och bästa
som kan uppbringas till priser som ingen annan
kan erbjuda.

TRITON
TVÄTT
PULVER

Innehåller ej
frätande beståndsdelar.

Sedan många år det bästa.

Skisser från kontinenten.

(Forts. fr. sid. 445.)

bart sedan man stigit över tröskeln. Det är som om bottenvåningarna för det mesta stode tomma eller helt enkelt inte funnes, bara undantagsvis upptäcker man någon dörr som kunde tänkas leda dit. I orostider kände man sig väl säkrare en trappa upp och lät hela nedre delen av huset vara käl-
lare. Så har det förblivit än idag.

— Ni kan stiga på, sade han alltid efter en dylik trumvirvel, det gör ingenting, här bor bekanta.

Men vanligen voro dörrarna stängda och bekantskaperna utflugna. Då gick han till nästa hus och gjorde om manövern.

Bostadsförhållandena i en dylik kråkvinkel äro ännu i vår tid fantastiskt primitiva och ohygieniska, man lever som man gjorde för 50 eller 100 år sedan. Familjen har ett eller i bästa fall två rum där allt, som hör till livets dagliga bestyr, försiggår. De äro låga och mörka, genom de små fönstergluggarna silar blott ett sparsamt ljus — hur kan det göra annat när grannens vägg mitt emot bara ligger några meter därifrån. Sällan hittar solen in, men i Södern har man ju en mani att stänga ut den på alla möjliga sätt, så det bekommer kanske inte innevanarna så värst mycket. Aldrig ser man ett öppet fönster, luften känns därför rå och instängd. I ett hörn står spisen, i ett annat sängen. Den övriga inredningen inskränker sig till några enkla stolar, ett grovt tillyxat bord och en byrå eller kista. Överhuvud taget gör en dylik lägenhet intryck av yttersta fattigdom, vanvårdnad och efterblivenhet, ändå är det visst inte säkert att de som leva där gå med tigarstaven. De äga ofta hela huset och kanske någon liten jordlapp därtill, men lika torftigt som deras förfäder bott bo de än idag. Det är nedärvd vana och de se långt ifrån missbelättna ut med sin enkla lott.

Le Bar har den vanliga provencalska medeltida prägel över sig, det är samma överbbyggda gator, branta gränder, trasiga portvalv och sneda murar som på andra liknande ställen. Om man skulle ge den någon särskilt karaktäristisk beteckning bleve det spindelstaden, ty sällan har jag sett större kvantiteter grådaskiga nät samlade på en så liten fläck. Icke utan en viss stolthet berättade vägvisaren att samhället varit utsatt för två jordbävningar, varav den ena gick särskilt hårt åt slottet. Han visade ett helt kvarter som ännu låg i ruiner och han kom mycket väl ihåg när det ramlade. Medan vi trampade i spillrorna blev han mera språksam och det visade sig att strätrovaren var hästhandlare, född och uppfödd på platsen men bedrivande yrket i Cannes. »Jag pysslar om djuren, ser ni,

STEINWAY & SONS

ENSAMAGENTUR:
LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM • JAKOBSBERGSGATAN: 39.

RID-STÖVLAR

Dam o. Herr
i lack samt svart och brun boxkalv.

P. A. STRÖM & Co
Humlegårdsg. 10
STOCKHOLM

Förnämsta in-
köpsställe för
modärna Dam-
o. Herrskodon.

SINGER

SEDAN MER ÄN 70 ÅR
VÄRDMÄRKET
I SYMMASKINER.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de oödligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterrapningar!

Vid Nervositet

gäller det i första hand att försöka stärka nervsystemet. Endast härigenom kunna nerverna återfå naturlig spänstighet och lugn. Det direkt ur hjärn- och nervsubstans framställda preparatet *Phospho-Energon* uppbygger på ett naturligt sätt ett överansträngt och försvagat nervsystem.

Phospho-Energon rekommenderas av talrika in- och utländska läkare såsom det verksammaste medlet vid övervinnandet av nervositet och nervösa svaghetstillstånd.

Phospho-Energonpiller fås på alla apotek i burkar å 100 och 300 st.

Kontrollant: Professor Thor Ekecrantz.

IDUN

Mästarsamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Frithiof Hellberg Utgivare: Beyron Carlsson

Redaktör: Eva Nyblom

Redaktionen: Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:
Pr millimeter enkel spalt:
40 öre å textside. Bestämd Lediga platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel-sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55: —, halvmarg. skol- och diverseannonser
30: — pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3: 50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A. Praktupplagan	Uppl. B. Vanl. upplagan
Helt år 17: —	Helt år 15: —
Halvt år 9: —	Halvt år 8: —
Kvartal 4: 50	Kvartal 4: 25

SÄNGKLÄDERNA

Äro de enda sängkläder, som uteslutande stoppas med material, som undergått en modern maskinell rening o. desinficering. De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt
Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjäderrenseri
GÖTEBORG.
Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängkläders affär.

Förr: Många hjälpkrafter och mycket damm

Nu: En dammsugare och intet damm

Western Electric DAMMSUGARE

I varje hem

är en dammsugare numera oundgänglig. Frågan är blott att välja den bästa. WESTERN ELECTRIC har en **roterande borste**, som effektivt avlägsnar all smuts ur mattorna. Stor sugkraft. Kvalitetsarbete.

Strömåtgång: 4 1/2 öre i tim.

Demonstreras hos generalagenten

BÖHLMARKS

Högbergsgatan 25, Stockholm

Butiker:

Högbergsg. 19 o. Norrmalmstorg 4

BEGÄR BROSCHYR!

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

**APOTEKET VASENS APOTEKS-
VARUCENTRAL VITRUM,
STOCKHOLM**

Originalflaskor om 500 gram.

Fås å alla apotek.

Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

jag ryktar dem tills de bli skinande blanka, äkta fullblod hela bunten». Bara då och då kom han hit för att hälsa på bekanta. Jag misstänker att han lurat fler köpare på hästar än turister på antikviteter från »Le temps seigneurial». Bindeln kring pannan påstod han hjälpte mot huvudvärk.

Antingen mannen nu var riktigt klok eller ej blev det i alla fall till en rätt trevlig vandring gata upp och gata ner, och så hamnade vi äntligen i kyrkan. Med all aktning för dess helgd kan jag ändå inte hjälpa att den mest gjorde intryck av skräpkammare. Kapellen voro överlastade med modernt kram, hemskt brokigt och skrikigt och smaklöst, någon känsla av andakt kunde dessa stirrande vaxansikten och emaljerade stålträdsblommor omöjligt uppväcka. Hästskojurens käpp fick vila en lång stund, han tyckte väl det var alltför genomskingligt nytt för att vara värt en bluff. Altartavlan, som i handboken uppges vara ett mästerverk från 15:e århundradet, befanns övermålad och restaurerad. Kanske gömdes verkligen något vackert och äkta under all påsmetad förgyllning, det var i varje fall sorgfälligt dolt. Vad jag emellertid mest ville se kunde ciceronen inte visa. Det var en s. k. »dödsdanstavla» från samma tidsperiod, som sades vara ovanlig i sitt slag. Men monsieur le curé hade låst dörren till rummet där den hängde och han var oanträffbar. »Det är han alltid efter mässans slut», tillfogade min sagesman, »då tar han sin promenad». Inte hela dagen heller? »Jo, hela dagen», nickade han trovärdigt och försökte se allvarsam ut. Den prästen måtte i varje fall ha goda ben.

Det bästa på kyrkan är dess tunga dörr i snidad ek från 1400-talet. För sista gången innan vi skildes kom åter käppen i livlig rörelse, den bearbetade omväxlande träet och de huggna stenornamenten bredvid.

— Äkta, alltsammans äkta gotik. En antikvitetshandlare bjöd 30,000 francs för den men han fick gå med oförrättat ärende. Vi körde helt enkelt bort honom.

— Det var det klokaste ni kunde göra, invände jag.

— Naturligtvis, genmålde hästskojurens med den oskyldigaste min i världen, han var jude. Äkta som porten.

Mannen fick en slant och vi skakade hand under livliga försäkringar om ömsidig högaktning.

Nu håller han väl som bäst på att skoja bort fullblodshästar i Cannes. Hur pass äkta de äro blir emellertid en annan fråga.

PEWE.

Sinclairsholm.

(Forts. fr. sid. 447.)

sig likt en kupol trollens Helleberga backe. Och lite längre åt vänster, ett stenkast från verandan endast, se vi Sinclairsholms verkliga klenod, Gumlösa gamla kyrka, invigd år 1191 av själva biskop Absalon. Hela den gamla inredningen strök med vid den stora eldsvåda, som 1904 härjade Sinclairsholm. Eldhavet sprängde kyrkans fönster, trängde innanför de gamla murarna och förtärde allt brännbart därinne. Förutom själva kyrkan och dess dyrbara kyrksilver äro endast några få av dess gamla dyrgripar bevarade.

En promenad kring gården är ofantligt givande. Här är den enastående granhäcken, som likt en dubbelmur med väg emellan, omgärdar hela trädgården. Det tar en månad för en man att klippa den — och det göres tre gånger om året. Och i växthuset får jag se den mer än hundraåriga vinstocken. Trädgården och blomorna intressera friherrinnan med entusiasm

Den stora framgången.

Även Ni blir den vackraste, om — anblicken av Er sammetslena och ungdomligt mjuka hud väcker beundran. Millioner sköna damer veta, att

LEICHNER'S FETTPUDER

är det enda pudret, som bör komma i fråga för att underhålla deras teint. Om de använda sig av detta skönhetspuder på ett riktigt sätt verka de och måste verka yngre.

Begär omedelbart en liten provask jämte färgskala på 19 olika pudersorter, ävensom en liten elegant puderbok från

LEICHNER

mot insändandet av 40 pfennig; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Er leverantör och begär den för Er lämpliga färgschatteringen på Leichners fettpuder.

Parfymör

BERLIN SW., Schützenstr. 31.

ONT SKALL MED "STINTANS" SALVA FÖRDRIVAS

"Stintans" Salva

Rekommenderas av läkare, barnmorskor, m. fl. för ytliga och friska sår, kyla, brännskador, solbränna, sprucken och torr hud, såriga bröstvärtor, hudlöshet, ligg- och skavsår samt vid håravfall.

Ett verksamt massage-medel, lättglidande och drygt. För ömma fötter och ben samt vid muskelsträngningar och dylikt är den oundgänglig.

KONTROLLANT: DOCENT S. KALLENBERG.

MINERVA * KAMMAKAREG. 39 * TEL. 13373 * STOCKHOLM

Höjd över all konkurrens

står den nya dammsugaren LUX XI

I konstruktion den mest fullkomliga

I arbete den mest effektiva

I utseende den mest eleganta

— en teknisk triumf!

Begär demonstration

Alla måste se

LUX XI

Pris kr. 210.—

A.-B. ELEKTROLUX

STOCKHOLM

Kontor: Norrmalmstorg 2. Utställning: Kungsgatan 2.

Tel. Namnanrop: Elektrolux. Tel.: N. 46 00, N. 71 92.

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort. *Fruksalt-Samarin* renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdrivar den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. *Fruksalt-Samarin* utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka *Fruksalt-Samarin*. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Drogh- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK . STOCKHOLM

Kontrollerat och Analyserat

för TRÄDGÅRD och LANTBRUK.
BLOMSTERLÖKAR, SÄTTPOTATIS,
ROSOR m. fl. växter.
REDSKAP, GÖDSELMÄNNEN, VAXT-
ÖHYREMEDEL m. m.
Aterförsäljare högsta rabatt.
Rikhaltig katalog franko på begäran.

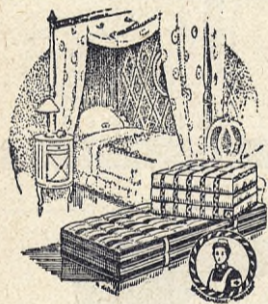
Frö

A/B Nordiska Fröhandeln
Telef. 317 25. Mästersamuelsgatan 45, Stockholm C. Norr 142 20.

Bensintvätta AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt. Teneriffa Magasinet 5, Biblioteksg.

Propra sängkläder för propra hem.

Använd
SYSTEMMADRASSER
till Edra bäddar

De äro de mest hygieniska och varaktiga madrasser som finnas. Stoppningsmaterialet (stapelbomull) faller icke sönder eller bildar damm, vilket sker — som känt är — med tagel.

Alla Systemmadrasser och av oss tillverkade sängtäckten bära skyddsmärket Systemn.

A.-B. STOCKHOLMS VADDFABRIK
LILJEHOLMEN. Kungl. Hovleverantör. STOCKHOLM.
Aterförsäljare: Landets förnämsta firmor inom branschen.

åt alla slag av handarbete samt — bokbinderi.

En annan intressant bekantskap fick jag tillfälle göra i fröken Anna Barnekow, baronens syster, som bebor en av de fristående flygelbyggnaderna, där hon har sitt eget hushåll. Jag skulle vilja kalla henne en skånsk lantjunkare i kjol, det kan väl inte gärna förarga henne — det är i alla fall menat uteslutande som ett uttryck för beundran av denna glada, hurtiga och duktiga kvinna, som älskar landet och dess göromål över allt annat. Hon har sin stora hönsgård, som hon egenhändigt sköter, och själv körde hon och red sina egna hästar, så länge hon höll sig med sådana. Nu har hon lytt den nya tidens lösen och sköter med samma säkerhet ratten på sin egen bil.

På Sinclairsholm får man ett starkt intryck av att människorna där äro sådana, som fylla sitt liv med arbete och den lycka, som sådant ger. Barnen uppfostras i frihet och få från sina tidigaste år leva sig in i ett stort lantbruks arbete och glädje. Förkonstling, veklighet och osunda tidsfenomen äro så fjärran, att man bestämt inte har en aning om dem. Eller också sätter man sig över allt sådant med ett sorglöst och oberört leende i styrkan av den makt, som känslan av väl fyllda plikter och av mångsidig träning i lite av varje ger.

A. F—K.

Ett svenskt skådespel.

(Forts. fr. sid. 443.)

framträda en del historiska personer av vilka dock endast drottning Kristina och den gamle rikskansleren Axel Oxenstierna äro närmare karaktäriserade, men även övriga figurer äro sceniskt tacksamma och dialogen är levande.

Skådespelet fick under hr Olof Molanders regi ett förtjänstfullt utförande. Den yngre Messenius roll gjordes av hr Tore Lindvall något stel och oklar i första akten men sedermera fick han bra fram det lidelsefulla hos den unge rebellen och de vekare scenerna med fadren i fångelset gjordes gripande och utan sentimentalitet.

Av den äldre Messenius gav hr Gabriel Alw en förnäm typ. Hans klara diktion är en njutning för örat. — Fru Tora Tejes drottning Kristina, en briljant skapelse av kött och blod, väckte särskilt intresse. Fru Teje lyckades framställa en förbluffande porträttlik apparition av drottningen. Det hela blev ett vackert prov på vad Tora Teje ytterligare har att giva av sitt konstnärskap. Fröken Mona Mårtensson som prästdottern Marjo, den yngre Messenius trolovade, var en vek och stilla uppenbarelse, kanske något färglös, men avskedet från den älskade gjordes rörande — enkelt och vackert. Bror Olssons rikskansler Axel Oxenstierna var en förträfflig typ med lyckad mask. Gösta Hillberg gjorde chevaleriskt sin Magnus Gabriel de la Gardie. Brovallius' finske präst blev en trovärdig och sympatisk skapelse. Sven Bergvalls grötmyndige prost och Ivar Nilsons öglade rådsherre voro likaledes ett par utmärkta typer.

Den fullsatta salongen mottog premiären på August Brunius skådespel »Messenienas fall» med långvarigt bifall. E. C.

Tre åsnor på vandring.

(Forts. fr. sid. 451.)

— Han dricker vin därför att han vet, att vi inte bry oss om det.

— Hade han verkligen velat oss väl, borde han alltid försett oss med kål...

BLOMSTER hälsningar

Kungl.

över hela jorden. Hovleverantör

Beställningar å blommor ombesörjes kostnadsfritt under garanti för omsorgsfullt utförande å alla platser av

VASA BLOMSTERHANDEL

GUSTAF EKMAN,
GÖTEBORG.

Telefoner 10365, 4314. Telegr. Vasa.

Medlem av Föreningen för blomsterbeställningsförmedling samt de internationella organisationerna F. T. D. U. S. A. samt B—V i Tyskland 6000 medlemmar.

Säg det med Blommor!

Märkelig nyhet!

Söndriga kokkärl
kunna repareras.

Aluminium-kitt

är ett preparat, med vilket hål i kokkärl och andra kärl av aluminium, koppar, emalj och bleckplåt etc. kunna varaktigt lagas och kärnen sålunda åter göras användbara för lång tid framåt. Reparationen kan utföras av vem som helst, och utan värme, lödkolv eller andra tillbehör. Kittet levereras i tuber och kan erhållas i varje järn- och bosättningsaffär, samt direkt från:

A/B Svenska Metallverken

och

Skultuna Bruk

Västerås

NUTRIGÉN

bästa & billigaste
blomstergödningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

ASPIRIN

TABLETTER *Bayer*

äro och förbliva
oöverträffade som
smärtstillande medel.
Endast dessa garantera
bästa verkan och fullständig
oskadlighet.

"Priset är nedsatt till 90 öre pr glas
20 tabletter."

MATSILVER

saluföres i de mest skiftande
kvaliteter. Ingen kan med blotta ögat
avgöra huruvida ett matsilver
är av god kvalitet, men ett tillräckligt
stöd för omdömet ger detta
inregistrerade varumärke

en borgen för god
kvalitet.

Guldsmeds Aktiebolaget
i Stockholm

Finnes hos varje guldsmed.

Hushållshandskar

6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka
3: — par. Aderbräcksstrumpor
o. alla slags sjukvårdsartiklar
i lager, full garanti.
Humana priser. Förstklassigt
parfymeri med toillet-
o. tekniska artiklar
10 % extra rab.

Uppgiv mått

CITY.

Gratis katalog

Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

"Mera färgglädje"

är mottot för den utställning
av Kretonne, som denna vecka
möter Eder i Stora Ljussgården.
Kretonnernas mångskiftande
användbarhet, för gardiner,
kuddar, hattar, klänningar,
parasoll m. m., belyses
överskådligt på utställningen,
som är väl värd ett besök.

A B NORDISKA KOMPANIET

— Och köttben!
— Död åt tyrannen! skriade Platone.
— Död åt honom! tjöt Froufrou.
— I morgon ger vi oss av! återtog Platone
och tillade: — Vart tar du vägen?
— Vem vet... Jag är ju vacker, och
Froufrou sträckte fram en liten tass.
— Jag är stark, jag, skröt Platone.
Snart därpå insomnade de båda kompanjonerna
sida vid sida. Det gemensamt fattade
beslutet hade ytterligare stärkt vänskapsbandet.

Dagen därpå inträffade mycket riktigt
den stora händelsen.

Framkomna till den korsväg, som ledde
till Menica, den frikostiga kokerskan, tog
Froufrou ett skutt, och högg sina vassa
tänder i chefens vador. Marco, som roat
sig med att sitta och dingla med benen,
gav till ett tjut av smärta och vrede. Froufrou
flydde då hals över huvud och var borta
och försvunnen.

Platone hade hela morgonen varit lika
nyckfull och oberäknelig som ett föl från
Moremmerna. Han hade också fått stryk
med besked och väntade nu på ett gunstigt
ögonblick till att draga sina färde. Mot
sin vana hade Marco icke den dagen spänt
ifrån Platone under middagsrasten, vilket
sårat och retat denne på det högsta. Han
hade till och med ett ögonblick funderat på
att springa rakt emot ett ankommande
tåg med både kärra och Marco, men fruktan
för att i förtid bli förvandlad till korb, hade
kommit honom att överge det överilade
hugskottet. I stället beslöt han att tåligt
invänta det rätta ögonblicket för en rymning.
Men Froufrous oväntade djärvhet kom
honom att förstå, att det gällde att vara
snabb och beslutsam. Marco höll ännu på
att gnida sitt ben efter Froufrous gemena
bett, då Platone reste de långa, hängande
öronen och satte svansen rätt ut i luften
allt under det han immerfort slog bakut,
skriande som en stridstrupet. Ögonblicket
därpå satte han i väg i den vildaste
flykt dragande kärnan efter sig. Marco tog
överhaling och damp i backen, svärjande
som en borstbindare.

Då det till slut lyckades Marco att hinna
upp Platone och samla ihop vad som återstod
av kärnan, var hans utseende skräckinjagande;
i handen höll han en pistol av väldiga
dimensioner.

Platone slöt ögonen, sänkte svansen och
sade till sig själv helt mekaniskt:

— Seså där ja, nu blir det korb av mig!
Men Platone fick behålla livet. Marco erinrade
sig nämligen i sista ögonblicket, att det var
fördelaktigare för honom att sälja sin åsna.
Och Platone blev såld. Froufrou var och
förblev försvunnen.

De tre åsnornas ärofulla företag fick på
detta sätt ett snöpligt och bedrövligt slut.

Efterspelet blev icke muntrare. Platone
fick en trädgårdsmästare till husbonde. Utmagrad
och eländig går han där nu och kan inte
ens smälta den kål han får av sin nya
husbonde och begråter förgäves det doftande
hö den forne chefen bjöd honom två gånger
om dagen.

Froufrou gick det ännu sämre. Lätt att
locka lät hon villa bort sig än av den ene,
än av den andre beundraren. Nu är hon
gammal, utan hus och hem, går och letar
i gatans avskräde, gnager på gamla torra
ben och tänker med sorg och saknad på
de härliga brödkanter hennes chef höll henne
med under tidigare lyckliga, för alltid
försvunna dagar.

Men Marco är den, som har det värst
och som bittrast av dem alla tre saknar
den forna friheten.

Han, den olycklige, har gift sig med
kokerskan!

Shinglat hår
blir många
gångar vackrare

Edert shinglade hår kommer mera till sin rätt,
blir vackert glänsande, vågigt och lättfriserat
genom F. Pauli's Azymol-Stimulus. Det hejdar
även hårets avfallande och borttager mjäll. Begär
Azymol-Stimulus "utan fett".

(För mycket torrt hår rekommenderas
"med fett" och "extra fet".)

F. Pauli's

AZYMOL-STIMULUS

Rekommenderas av läkare.

De vackraste

skorna i vår — säger varje
dam, som ser de nya modellerna
i våra fönster. — Gå själv och
övertyga Eder om, att det bästa
och mest stilfulla i

Promenadskor

för damer
bjudes hos

Kembels

Drottninggatan 65
S:t Paulsgatan 6 B
St. Nygatan 3

ERASMIC ÖRTTVÅL

med violens doft

Den enda tvål som tillfredsställer
Eder.

Pris 75 öre.

Frågor under denna rubrik besvaras av författarinnan fru Frida Stéenhoff, som gärna lämnar alla råd och upplysningar, varför våra läsarinor och läsare ombedjas att i dessa litterära angelägenheter taga henne till råds.

Det äventyrliga steget.

Fråga: Fru Stéenhoff har i denna spalt rekommenderat "Sommaren" av Romain Rolland. Den boken cirkulerar för närvarande i vår förening och jag har just med mycken undran avslutat läsningen därav. Kan det vara möjligt, att författaren avser att försvara sin hjältnas uppförande? Det är som om Romain Rolland hela boken igenom sympatiserade med den minst sagt besynnerliga Annette? Enligt min ringa tanke bör hon tjäna som varnande exempel för dåraktiga kvinnor. Det äventyrliga steg, hon tog genast i romanens början, fick naturligt nog de mest beklagliga följder och dock tog hon på nytt detta steg längre fram i livet utan att ha låtit erfarenheten lära sig bli förständig. — Jag korresponderar sedan två år med en begärad man. Vi ha skrivit till varandra om "Sommaren", och även han tycks ta Annettes parti. På min uppmaning har han givit skäl för sitt partitagande. Han säger sig icke förstå, varför myndiga och oberoende kvinnor skulle vägras ordna sitt liv efter eget omdöme. Så är lätt att tala, när man som männen icke riskera någonting! Men Annette kastade sig ju i onödiga olyckor! Varken min korrespondent eller Romain Rolland synas begripa, att kvinnans plikt är försiktighet. Har jag icke rätt?

D. D.

Svar: Risken med den man, ni korresponderar med, förefaller ännu icke överhängande, vilket lugnar mig. Otivelaktigt har ni rätt i er sarkasm — om det nämligen skulle var så att han aldrig utträtt något för att trygga kvinnornas existens, men ändå vill locka er i farligheter. Lämnom honom på tillväxt i rättfärdighet och nåd och återvändom till Annette! Rolland har säkerligen skapat henne i ädelt syfte och ej för att roa läsaren med jägarlivets härligheter och villebrådet dystra sensationer. Från första sidan till den sista förkunnar han sin feminism. Franska författare av idag se ofta på kärlekens och moderskapets konflikter med ögon, som vi saklöst kunna kalla kvinnosakskvinnors. Det är ej längre förvånande, att i franska romaner stöta på långa haranger, som på ett lysande sätt skulle prytt sin plats i någon emancipa-

Har Ni smärtor?

Gikt, ischias, nervsmärtor, blodbrist, ålderdomssvaghet m. m.

Radium rekommenderas av tusentals läkare och användes på sjukhus hela världen över mot en hel mängd sjukdomar.

Använd därför de vetenskapligt framställda miradiumpreparaten med noggrant avpassat innehåll av äkta radium, som av läkarvetenskapen rekommenderas mot ovannämnda sjukdomar. Miradium-salt och -pastiller eller -tabletter fås på apoteken å kr. 6.50 per glas. Utvärtes mot smärtor: miradium-salva å kr. 3.50 per tub.

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större ställig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Resans behag består uti att aldrig vara échaufferad, aldrig ha' migrän. »4711» är det angenämaste medel däremot.

4711 Eau de Cologne

tionstraktat i Sverige för trettio år sedan. Ja redan på 1700-talet skrev Ijshuvudet Kellgren: "Det är en grym orimlighet att tillräkna det svaga och alltid anfallna könet som det grövsta och ett oförlätligt brott, vad vi ej en gång hos oss själva behaga räkna för en svaghet, utan snarare en förtjänst. Antingen gives ingen dygd, eller ock är den gemensam för båda könen; och en hederlig flicka bör betyda detsamma som en hederlig karl." Vad som sägs i Sverige betyder föga, vad som sägs i Frankrike betyder mycket. Snart komma alla tänkande människor att hålla med om Annettes hederlighet. Hon var till och med ovanligt hederlig, men hennes olyckor voro lika stora för det. Och kvinnan bör utan tvivel vara mycket försiktig, i synnerhet i det samhälle, där hon får betala även människors moraliska räkningar. Men om ni rådgjorde med Rolland för att få definitiv säkerhet mot alla oförsiktigheter, skulle han kanske spå, att även ni en dag kan råka illa ut. "Livet", säger han som ni minns, "förtär liksom larven förtär det levande omhöljet i puppan, och var och en suger allas blod." Om det en dag blir ert öde att handla

oförståndigt, är det inte ni, som tar det äventyrliga steget, det är "det äventyrliga steget", som tar er. Då begär ni inga råd, ni är ensam på oceanen med hjärtat som enda kompass. Då blir ni kanske tacksam, om domen över er undergång skrivs av hjärtan så mänskliga som Romain Rollands. Hans "Sommaren" vill visa, att moderskapet är det irrationella laste av alla äventyr. Är det väl någonsin "förståndigt" att bli mor? — Jag hoppas att er cirkel genom er kritik och er undran bringas till än livligare uppskattande av Rollands sköna och inspirerade allvar! Låt mig även påpeka en egenhet hos denne fransman! Aldrig en enda rad med sikte på utropet "Det var det värsta jag någonsin läst!" — vilket kommer så många människor att springa och köpa en bok. F. S.

Fråga: Nämn oss godhetsfullt en engelsk roman på svenska, som är rolig! Vi tycka så mycket om engelska böcker, de äro fina, människorna och hemmen så städade, smaken så aristokratisk! Och det bästa av allt, hjältarna så ädla! Dessutom ha engelska författare ofta en uppfriskande ironi över allt engelskt. Vi äro så tacksamma, om ni förstår, vad vi längta efter!

Aina.

Svar: Kanske "Ipsies resa" av Stella Benson skulle passa er? Den är inte dum. Den har i synnerhet den glada ironin, som Aina beundrar. Med skäl. Engelsmännen äro så säkra i sitt behärskande av världens bokmarknad, det förklarar deras ironi mot sitt eget, de ha råd därtill. "Ipsies resa" har emellertid inte några överdrivet ädla hjältar, typerna äro jämnstruket mänskliga, men det stör inte nöjet, man har av boken. F. S.

Privatlärarinnornas förening.

Privatlärarinneförbundets Platsbyrå är öppnad i Baldersgatan 10 C, n. b., med mottagningstid alla helgfria dagar 11—12 f. m., Tel. Norr 11984. Den förmedlar mot låg avgift, varierande enligt anställningens art och varaktighet, men lika för arbetsgivare och lärarinnor, lärarinneplatser i familj, vikariat och privatlektioner. Medlemsavgiften är 2 kr. för aktiv och 5 kr. för understödjande medlem. Stadgar och alla upplysningar om verksamheten erhållas ge-

Ni kan försämbra

en magkatarr eller ett hjärtfel genom intagande av tabletter, som ha ett skadligt inflytande på mage och hjärta. Undvik sådana! Men hur dålig mage och hur klen hjärta Ni än har, kan Ni tryggt taga Globoidtabletter, vilka äro absolut ofarliga, men kraftigt verksamma mot förkylning, huvudvärk, reumatism ischias, gikt o. d.

Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 o. 1:25 pr flaska.

nom byrån, som även mottager ansökan till förbundets sommarhem vid Faringe. Detta hem bekostas av enskild person, varför priset för full inackordering, delat rum, kunnat sättas så lågt som till 2 kr. per dygn. Även friplatser finnas, och i mån av utrymme kunna även lärarinnor vid skolor mottagas.

Iduns korrespondensklubb.

Känner mig ensam och skulle bliva glad om någon av Iduns läsare, helst i 30-års åldern, ville skriva till mig. Är allvarlig men intresserad av sport, resor och för övrigt lite av varje.

Mörk norrländska.

Ressällskap.

Ressällskap till Pymont för vistelse under 4 veckor från medio av juli önskas. Östgötska.

Har i sommar tänkt företaga en resa till Tyskland under ungefär en månad, men då ressällskap inom min bekantskapskrets saknas undrar jag om någon yngre dam bland Iduns läsare skulle vilja göra mig sällskap. Yngre dam.

IDUNS SKÖNHETSINSTITUT

N:r 44. 1) Snälla fru Skönhetsdoktor! Var vänlig ge mig ett råd, hur jag skall göra för att få bort rynkor och påsar under ögonen. Jag brukar använda fet crème på kvällen och massera in, är det dumt?

2) Hur skall jag få bort generande hårväxt på överläppen, brukar använda vätesuperoxid, men vore gränslöst tacksam, om det finns något effektivare medel.

Förtvivlad.

1) I svaret på frågan 24 i n:r 10 står beskrivning på ett bra medel att mildra och i bästa fall borttaga rynkor. För ögonpåsar kan ni försöka följande medel, som även om det ej alldeles utplånar ögonpåsar dock kan i viss mån jämna ut dem och i alla fall ej är skadligt varken för hud eller ögon, snarare tvärtom. Lägga på vaddkompresser doppade i lika delar borsyrelösning och rosenvatten. Kompresserna få ligga på över natten och fastbindas med vaxtaft över. Lätt massage under ögonen, vilken utföres med små stötar med långfingertopparna utifrån och in mot ögonvrån, skadar heller inte.

Var på den säkra sidan

vid valet av näringsmedlet för Ditt barn och välj genast det världsberömda Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och skänker Dig den största tryggheten för att barnet skall få en stark och kraftig organism.

Mellin's Food

Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.

Mellin's Food Biscuits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Droghaffärenna. Prov och broschyrer gratis fr. Mellin's Food Depot Malmö.

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STRÖMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade VÄVNADER

Tillse att Ni alltid erhåller märket »SVANEN»

Kommissionslagrens telefonnummer: Stockholm 96 46 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 514 Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

GLORY TANDCRÈME

HATTEN för sommaren

kan Ni göra själv av Eder gamla hatt, som blir alldeles som ny med

den svenska stråhattfennissan "PANAMA"

Av alla stråhattfennissor täcker den bäst och har de vackraste färgerna.

Kr. 1:— pr fl. med pensel.

Fråga efter den hos Eder färghandlare eller rekvirera den direkt från tillverkaren

KOPALAKTIEBOLAGET
STOCKHOLM

Engros genom
A/B ALFORT & CRONHOLM
Stockholm

KOLYNOS

Tandream bevarar tändernas naturliga glans. Genom sina antiseptiska och bakteriedödande egenskaper tillintetgör den millontals bakterier i munhålan och skyddar tänderna från värk och förstöring. Den rengör tänderna grundligt utan att skrapa eller repa och skyddar för sjukdomar i svalget. Den är billig i bruket.

Med en velociped

som denna blir man mer än nöjd. Knogiga backar, motvind och vägvstånd betyda ingenting. Den lätta gången och styrkan ger utslag, då man åker på en

Crescent

VELOCIPEDAKTIEBOLAGET
LINDBLAD
Stockholm - Malmö

At den lille halsläkar'n bör Du dig förtro. Tulo — hans pastiller — äro halsens A och O.

2) Se sv. på fr. 34 i n:r 12, senare delen samt sv. på fr. 40 2) i n:r 16.

N:r 45. Vill fru Skönhetsdoktorn vara vänlig giva mig några råd, som jag såväl behöver?

1) Vad skall jag göra för att få bort överflödigt fett på nacken och halsen?

2) Vad är att göra åt en begynnande dubbelhaka?

3) Har troligen kylt mina händer som liten. De äro nu jämt och ständigt röda. Mjuka och smidiga äro de nog, men den efterlängtnade vita färgen får jag aldrig på dem. Kan Skönhetsdoktorn giva mig ett recept på någon bra salva ell. dyl.?

4) Huru få vita armar och hals?

1) och 2) Fet nacke och dubbelhaka bortarbetas med vissa huvudrörelser samt genom att hålla ryggen rak. Se närmare därom i sv. på fr. 23 i n:r 8. — Ni kan dessutom en tid om kvällarna binda ett våtvärmande omslag med svag saltlösning om hakan.

3) Se sv. på fr. 42 1) i n:r 16.

4) Ett utmärkt medel att göra huden vit är gurkmjolk. Om dess tillredning se sv. på fr. 38 2) i n:r 14.

N:r 46. Bästa fru Skönhetsdoktor. Har läst i Idun för länge se'n om nässelhårvatten för förtidigt grånat hår, var god säg om det finnes i handeln och då om möjligt var, eller om man kan laga till det själv? Samt till sist, blir håret vackert mörkt av det? Tacksam för svar blir Fru Gråa.

Någon annons om nässelättika har ej syntts till på länge, men medlet är mycket lätt att själv tillreda. I 1 liter ättika och 1 liter vatten kokas så mycket nässlor som möjligt, tills spadet blir mörkbrunt som starkt kaffe. Det silas, kokas ihop något och buteljerar. Inborstas i håret först och främst efter tvättning, då håret är fettfritt och sedan ett par gånger i veckan. Om håret skulle bli för torrt, ingnides litet fett i hårbotten. Medlet är långsamt färgande samt även stärkande för håret.

N:r 47. Snälla Fru Skönhetsdoktorn! Undertecknad beder vördsamt om adr. till en av Stockholms skickligaste hårfrisörskor. Innerligt tacksam för meddelande härom fortast möjligt i skönhetspalten. Sara.

Vi kunna ej i dessa spalter giva några adresser i den vägen, men ni kan med förtroende vända er till vilket som helst av de större etablissemangen för damfrisering.

Fru Skönhetsdoktor.

FRÅGOR OCH SVAR!

Medel mot flugor.

Fråga: Nu börjar den tid då flugorna åter uppenbara sig. I begynnelsen äro de lustiga nog som en första vårhälsning, men snart bli de alltför besvärliga. Finns det något bra medel mot flugor?

Svar: Ju tidigare på våren och försommaren man börjar utrota dessa skadedjur desto säkrare är

man att bli av med en stor del av dem. I en halv liter skummad mjölk blandas 2 matskedar formalin och hålles ut på tallrikar eller tefat. I mitten på varje portion lägges en brödskiva och på denna frässa därefter flugorna vilka dö massvis därav. — Tallrikarna få ej placeras så att små barn komma åt desamma. För människor är det ej giftigt, men framkallar illamående hos barn.

Klara innanfönster.

Fråga: Finns någon bra metod att få innanfönster klara och fina?

Fru D.

Svar: Då man tvättar innanfönstren bör man ha ljumt såpvatten med där i inblandad blåelse vilket ger fönstren en vacker glans. Även är den lilla putstvälen "Bon Ami" ett utmärkt medel och som kan rekommenderas.

Vad fönstervadd kan användas till.

Fråga: När man nu skall till att ta ut innanfönsterna uppstår frågan om den gamla fönstervadden kan användas på något sätt. Vet Idun någon bra användning?

Fru D.

Svar: Skulle fönstervadden vara vänd d. v. s. begagnad två vintar som ekonomiska matmödrar bruka, så kasseras den som fönstervadd men bortkastas *icke*, utan förvaras i en papperspåse. Då man vill rengöra t. ex. spiselhuvar finnes ej bättre än att begagna sig av denna vadd — ävenså å emaljerade kärl, grytor, pannor, handfat m. m. Intet tager så väl med sig sot och fett i synnerhet som vadd i torrt tillstånd.

Labiologi.

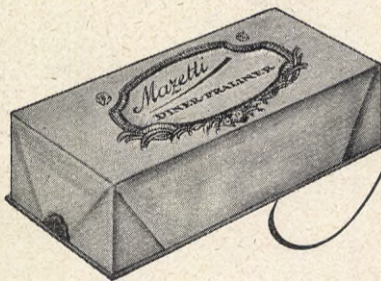
Fråga: Vilka undervisningsböcker äro lämpligast för självstudium i labiologi.

Lomhörd.

Svar: Övningar i Labiologi av Signe Otterberg. Pris 2:30.

Näthårsmattor.

Fråga: Uti Iduns finska nummer, 8 nov. 1925 talades om präktiga nöthårsmattor, finsk hemslöjd. Skulle det ej vara möjligt

Mazetti

CHOKOLAD

är utsökt delikat

Ät Carr's läckra

Kex och Chokoladkex

Fås i alla Speceri-, Frukt- och Konfektyraffärer

Springmadrasser
för alla ligg- o. sittplatser.
Bildynor - Stålmöbler

Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herrar Järn- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Illustrer. priskurant franco.
SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Alla barn

kunna hava vackert hår.

Vackert hår är icke längre beroende på tur. Skönheten av barnets hår beror nästan helt och hållet på hur Ni tvättar det. En med rätt medel utförd champonering får fram det verkliga livet och glansen, den naturliga vågningen och färgen och gör det mjukt och rikligt. När ett barns hår är livlöst, torrt, hårt eller klabbigt, och kännes strävt och obehagligt att vidröra, samt när hårtestarna äro svåra att åtskilja, är barnet icke tvättat på det rätta sättet.

Enär ett barns hår måste tvättas ofta och regelbundet för att hålla det vackert, kan det unga fina håret och den ömtåliga hårbotten icke tåla den hårda effekten av fritt alkali, som är så vanlig i tvålar och champoneringspulver. Den fria alkalien torkar snart ur hårbotten, gör håret skört och förstör det.

Detta är orsaken till att alla omtänksamma mödrar, överallt, nu använda oliv- och kokosnötoljochamponen Albas. Denna rena, klara produkt får fram den verkliga skönheten av håret och åstadkommer icke skada.

Den torkar icke ur hårbotten och gör icke håret skört, hur ofta Ni än använder den.

En enkel, lätt metod.

Först vätes hår och hårbotten i rent, varmt vatten. Tag därefter litet oliv- och kokosnötoljochampon Albas, gnid in det ordentligt i hårbotten och genom håret. Två à tre teskedar frambringa ett överskott av rikt gräddliknande skum. Detta skall gnidas in ordentligt och kraftigt med fingertopparna, så att de små partiklar av damm och smörja, som finnas på hårbotten, lossna.

Sedan det rikliga, gräddliknande skummet blivit väl ingnuggat, skölj hår och hårbotten mycket ordentligt — alltid begagnande rent, friskt, varmt vatten. Använd därefter ännu en gång Albas, få ännu en gång fram ett rikt gräddliknande skum och gnugga in det lika kraftigt som förut.

Skölj håret ordentligt.

Detta är mycket noga! Efter den sista tvättningen skall håret och hårbotten sköljas i minst två omgångar rent och varmt vatten. Efter en Albas-champonering finner Ni att håret torkar fortare och jämnare och att det verkar mycket tjockare och tyngre än det verklige är.

Om Ni önskar att Edert barn alltid skall bliva ihågkommet för sitt vackra, väl-skötta hår, tag då för vana att på en varje vecka återkommande bestämd dag champonera med Albas. Denna regelbundna veckochamponering gör hårbotten mjuk och håret fint och silkesliknande, ljusst och puffigt, krusigt och lätt att frisera. — Och det blir observerat och beundrat överallt.

Ni kan få Albas oliv- och kokosnötoljochampon överallt, i varje affär i hela landet. En 2 kronorsflaska räcker i flera månader.

(¼ flaska
kor à 50
öre till
provning
räcker
till 4 à 5
champoneringar.)

TEKNISKA AKTIEBOLAGET **ALBA** - Drottninggatan 47, STOCKHOLM. Telefon Norr 9575.

för en intresserad väverska, att genom Idun få beskrivning på vävnadssättet, eller få veta vart man skall vända sig för erhållande av dylik beskrivning. Prenumerant allt sedan Iduns första år, som aldrig frågat förr.

Svar: Vore lämpligast att vända sig till "Martha-föreningen" Helsingfors, en förening motsvarande Husmodersföreningen i Sverige. De kunna säkert lämna närmare upplysningar. B. L.

Fråga: Har hört att nerverna fullständigt skall kunna botas på hypnotisk väg, samt att det i Stockholm skall finnas en skicklig hypnotisör. Tacksam om Idun vill uppge hans namn och adress samt om det kan anses lösnande

genomgå en dyl. kur och det ungefärliga priset för densamma. Pren.

Svar: Den åsyftade läkaren är förhända d:r Bjerre, Engelbrektsplan 4, Sthlm. Huruvida det kan anses "lösnande" med en dylik behandling beror naturligtvis på sjukdomens art, dess orsaker o. s. v. samt på individens mottaglighet, varav även kurens längd i viss mån är beroende. Läkarevödet storlek kan ej uppges, enär det varierar för olika fall.

Vilohem vid Arvika.

Fråga: För några år sedan brukade jag se i Idun en annons om fru Vilma Erikssons Vilohem. Högåsen (nära Arvika). Jag skulle vara tacksam för

upplysning om detta vilohem fortfarande finnes. Om ej så, vore tacksam få adress på något annat vilohem i omedelbar närhet av Arvika. I. M.

Svar: Fru Erikssons vilohem är nedlagt. I omedelbar närhet till Arvika finnes intet vilohem, endast 3 mil därifrån, Koppums pensionat.

Pensionsavgift.

Fråga: Är lärare skyldig erlagga pensionsavgift enligt Kungl. Förordningen den 30 juni 1913, ehuru han har att erlagga pensionsavgift till egen pensionsinrättning. A. B.

Svar: Alla svenska medborgare äro pliktiga att erlagga avgift till den allmänna folkpensioneringen.

Undantag för statstjänare eller andra grupper, för vilkas pensionering på annat sätt är tillfredsställande sörjt.

Härmedel.

Fråga: Vad hette det för någon tid sedan i Idun omtalade härmedel, som använts av sign., "Över hövan hjälpt", och var så utomordentligt verksamt? Var finnes det att köpa undrar icke Shingelbeundrare.

Svar: Se sv. på fr. 34 i n:r 12 under rubrik Iduns Skönhetsinstitut.

En åldrings fråga.

Fråga: Finns det något medel att förhindra att benen bliva svaga på ålderdomen? 70-åring.

Svar: Frågan skulle även kunna formuleras sålunda: Finnes något medel att förhindra ålderdomens inträdande? Svaghet är nämligen som bekant ett av ålderdomens mest framträdande symptom och beror fr. a. på "åderförkalkning". Något om de medel, som stå till buds mot denna åkoma, kan 70-åring läsa i svaret till "Okunnig" i Idun n:r 14.

Semester i Italien.

Fråga: Undertecknad, tyvärr ej språkkunnig, vore tacksam för meddelande om i Venedig och Rom finnes pensionat eller hotell, där skandinaviskt språk talas. Om så är, bör man beställa rum i förväg? Semesterresande.

Svar: Se svaren till "Kvinnlig konststuderande" och "Semester 1926" här nedan.

Det borde vara säkrast att beställa rum i förväg, men man blir ofta besviken och finner ej rum då man kommer. Bäst torde vara att telegrafera kort före ankomsten, en dag eller så. Då måste de skaffa rum på annat håll, om de ej ha själva.

Skandinaviskt pensionat.

Fråga: Lärarinna vore tacksam få anvisning å skandinavisk familj eller skandinaviskt pensionat i Venedig och Rom, som ta emot inackorderingar. Semester 1926.

Svar: Något skandinaviskt pensionat lär ej finnas i Venedig. Grand Hôtel Luna därstädes kan rekommenderas, där många skandinavier bo. För adresser i Rom se svaret till "Kvinnlig konststuderande".

Konst i Italien.

Fråga: Eftersom jag i sommar ämnar företaga en resa i Italien i syfte att studera konst, vore jag tacksam att få adresser till några välrekommenderade och icke alltför dyra pensionat, som innehavas av skandinaver (jag talar nämligen endast tyska och något engelska) och äro belägna antingen i Rom, Neapel, Venedig eller Florens. Kvinnlig konststuderande.

Svar: I Rom finnas flera skandinaviska pensionat: Pensione Laura Larsen, 23 Via Valadier (norskt och bra). — Pensione Dinesen, 19 Vico delle Fiamme (danskt, billigt). — Pensione Scandinavia, 43 Via dei Greci.

I Florence finns ett billigt, enkelt pensionat (icke skandinaviskt), Pensione Ballestri, 5 Piazza Mentana.

För övrigt hjälper man sig fram över allt, om man kan något engelska.

Svar till "Pris per månad" i n:r 15.

Unga damer mottagas som betalande gäster i familjen hos mr och mrs F. B. Williams, Bracondale School, Norwich, England.

Pris pr månad 155 kronor. Lektioner à 3 sh. per timme. — Referenser fordras och erhållas.

Rättelse. Ett par förargliga tryckfel ha insmugit sig i ett svar under rubriken Planteringar på denna spalt i Iduns förra n:r. Står: "Vitblommade Brudspiréa är en låg krukväxt", skall stå: "Vitblommade Brudspiréa är en låg buskväxt." Står: "Körbärsaprikos i burkform", skall stå: "Körbärsaprikos i buskform", vilket här till rättelse meddelas.

LÄSARINNORNAS SPALT

SVAR.

Svar till "Ensam och nästan förtvivlad". Jag har läst Edert nödrop i Idun och detsamma har djupt gripit mig. Att det verkliga kan finnas män som så behandla sina hustrur är för mig

en fullständig gåta. Att äga en maka är väl ändå någonting stort, hon skall äras och vårdas, skyddas och värnas, behandlas med mildhet och ömhet, vårdas som hon vore en blomma i hemmets trädgård. Och Ni däremot synes bli nedtrampad, som om Ni vore ett ogräs vilket måste utrotas. Eder man måste ovillkorligen varken ha hjärta eller känslor, då han på allt sätt försöker att pina Eder och göra tillvaron så bitter som möjligt. På detta sätt blir Ni ju utsatt för den grymaste behandling som kan tänkas och följden blir en i förtid åldrad kvinna, som aldrig får se något av livets ljusa och soliga sidor utan endast vandra i skuggan och känna en isande kyla. Till sist måste Ni duka under efter att livet varit en enda lång pinotid. Och likväl har Eder man en gång avlagt en högtidlig försäkran att Eder "älska i nöd och lust". Hur har Ni kunnat uthärda att under 18 år ej få höra ett vänligt ord? Det saknas ord för att uttrycka det behandlingssättet Ni varit utsatt för. Ni är i sanning en underbar kvinna, som kunnat vara så länge under samma tak som Eder brutale man. Dock tyvärr finnes understundom sådana män som äro vad man kallar odjur i människoskepnad. Ni är därför skyldig Eder själv att avkasta detta ok som så tyckes och göra Eder fri från mannen. På något annat sätt går ej att förbättra Eder ställning. Och med våra nuvarande lagar är detta en enkel sak och Eder man blir också skyldig att i mån av förmåga underhålla Eder. När han har sin fasta lön anslås härav en viss summa till Edert underhåll, ty en fränksild kvinna får ej lämnas vind för våg. Ni är ju också i Edra bäst år, säkerligen blir det ej svårt för Eder få någon lämplig sysselsättning t. ex. som husföreståndarinna e. d. Tveka därför ej utan gör slag i saken. Ni kommer eljest sedan att ångra att Ni ej förr begärt skilsmässa. Nu har ju också Edra söner vuxit upp och lämna snart hemmet varför Ni ej kan få några samvetskväl över att ha lämnat barnen, då de kanske som bäst behövde sin mor. Och tro mig att när barnen lämnat hemmet blir livet ännu värre för Eder. Tänk på att Edert nervsystem kan för alltid taga skada, ty Ni får ju gå i en ständig ångest. Och tro ej att Eder man skall bättra sig. När barnen funnits i hemmet har han ju ej ens för deras skull visat minsta försyn, därför kommer han att bli tio gånger värre sedan dessa komma ut i livet. Eller kanske barnen i allt likna sin far så att de ej heller försökt göra livet lite ljusare för Eder? Eljest kunna nog barn många gånger vara som en förmedlande länk, men de kanske för sin far ej ens vågat tala vid sin mor då han varit i hemmet. Och tänk ej på de skulder som åsamkats för hushållet, det är mannen som blir nödsakad betala dem. För övrigt kan jag ej förstå hur Ni kan sköta hushållet med de små medel som erhållits.

Till sist vill jag säga: Lyd en rättänkande mans ord, sök skilsmässa i tid och övergiv utan tve-

M. ZADIG'S DEPILATORIA

ett säkert verkande, oskadligt medel för att borttaga generande hårväxt.

Säljes överallt.

M. ZADIG - Malmö

H. M. Konungens Hovleverantör.

NEDERLAG:

i Stockholm Regeringsgatan 27-29,
i Göteborg, Lilla Bommens torg 2.

STOR TUB 1:-kr.
VANL. TUB 75 öre

VADEMECUM
TAND-CRÈME
OUMBÄRLIG FÖR TÄNDERNAS RATIONELLA VÅRD

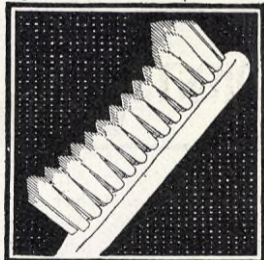
kan det som skulle varit ett hem, men för Eder endast en ändlös pina. Mycket mera skulle jag vilja säga Eder, men vågar ej ta denna uttryckliga utrymme i anspråk. Dock skulle jag önska genom korrespondens komma i kontakt med

Eder för vidare utredning av Eder brydsamma ställning. Se emellertid ljust på framtiden och lev i den tron att allting skall bli bättre för Eder!
En som vill vara Eder vän och vill Ert bästa.

Svar till E. M. Genom Idun har jag emottagit Edert långa frågebrev. Vet Ni, jag vågar inte ta på mitt ansvar att besvara alla de många frågorna, som fyllde fyra hela sidor. Konvansens och sällskapslivets lagar kunna ju

Pro-phy-lactic

UTTALAS: PROFYLAKTIK

Den amerikanska
TANDBORSTEN
i den gula asken

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta hårmedel och överträffas icke av något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

Erhålls hos alla 1:sta klass Parfymeri, Damfrisering och Drogerier.

Ensamförsäljare:

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Oatine

ANSIKTSHUDEN ÄR FÖR TORR, DAGLIG VÅRD ÄR NÖDVÄNDIG.

Det ostadiga vädret, smuts samt tvål gör den fina huden torr, rensa den därför med OATINE, — ingnidning — avtorkning — och verknigen är ofelbar. Huden stimuleras och smutsen avlägsnas, varjämte huden skyddas och blir klarare. Bevara den mjuka vit-röda TEINTEN med det särdeles närande OATINE, som fås överallt. Begär uttryckligen OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterapningar. OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 2:50 samt i stor burk med tredubbelt innehåll Kr. 5:—.

mild och välgörande, uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och vällyktad samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. Fås i burkar å kr. 2:50 och kr. 5:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.
Nederlag: Stockholm, Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

Oatine
SNOW

THE OATINE COMPANY A.-B., London, Paris & Stockholm.

Nederlag: Stockholm, Luntmakaregatan 79. Tel. Vasa 142 24.

vara nog så strikta. Men människorna kunna tycka olika i alla fall. Varför inte fråga de där damerna, som kanske efteråt bara skulle anmärka? Går det inte lika lätt att fråga människor som man kan träffa som att i brev fråga obekanta? Det är ingen skam att fråga om det man inte vet. Här finnes emellertid böcker, som också kunna ge svar. Det finns en, som heter "Vad fordrar god ton? Praktiska levnadsråd och regler för umgängeslivet." Det är N:r 7 i serien Hjälp dig själv. En nätt och fin liten bok. Och så en sak lilla Ni. Det hör också till god ton att vara prenumerant på den tidning, vari eller varigenom man sänder fyra helsidor frågor. Ni säger själv att Ni inte är prenumerant utan bara köper tidningen någon gång, alltså: Prenumerera på Idun, så har Ni den varje vecka. Däri finns mycket som Ni speciellt kan ha nytta av.
Ebon.

Jag såg i Idun en fråga huruvida det finnes någon skicklig psykiatriker som har egen klinik. Utom Solna, som är omnämnt, finnes Stora Sunnersta Vilo och Sjukhem invid Upsala, innehavare fru Anna Öhman. Å detta Vilo hem skötas alla patienter av doktor Hjalmar Källmark en av vårt lands förnämsta psykiatriker som med stor framgång behandlat otaliga patienter.
Tacksam patient.

FRÅGOR.

En hustrus 15-åriga lidande.

Kära Idun!

Kan Idun ge mig ett råd i min olyckliga ställning. Jag har mycket ledsamt och bekymmersamt omkring mig, är mycket nervös och utsliten av bekymmer, blir så förtvivlad ibland så jag vet ej vad jag vill. Det största och värsta bekymret är att min man dricker och har gjort det i femton års tid. Vad jag under dessa år genomgått är obeskrivligt. Är det underligt om en människa under sådana förhållanden blir både bitter och otålig? Snälla Idun ge mig ett tröstens ord, jag hoppas att få se svar snart i denna tidning.
En olycklig hustru.

Är en 35-årig kvinna med ett visst kapital. Har tänkt på inköp av ett lantställe i och för trädgårdsskötsel och hönsavel men besitter själv ej fackkunskaper. Finnes någon av Iduns läsarinor, som skulle vilja sätta sig i förbindelse med mig för eventuellt kompanjonskap? Fackkunskap och erfarenhet i lantliga göromål i allmänhet äro villkoren, då däremot kapital ej är nödvändigt. För vidare meddelande kunna svar, så utförliga som möjligt, insändas till Idun f. v. b.

Ensamstående, bildad dam.

Skulle någon av Iduns läsarinor möjligen kunna geva 40-årig, ensam fru, med tre oförsörjda barn, uppslag till något slags lönande hemarbete, som utan större kostnad kunde tillverkas i hemmet och sedermera avyttras till någon affär. Oändligt tacksam för ett gott råd.

I behov av arbetsförtjänst.

Medelålders hjärtegod änkefru, musikalisk och kunnig i flera språk, frågar härmed om det i

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56
och 367.

Establerad 1875.
Södermalms Tvätt- & Badinrättning
Badstugatan 4.
Tvättinrättningen
Telefon Sö. 336 30
och 25 82.

Förväxla ej Runa smör-blandning med andra s. k. blandningar.

Det är genom
sin höga kvalitet

som Runa har blivit så omtyckt.

Nya Margarin A/B Svea

REGNKAPPOR

äro världsberömda för sina utmärkta passformer och eleganta moderna utförande. En Alwethakappa är mjuk och behaglig och lika mycket en överrock som en regnkappa — den är ej gummi-impregnerad, men tygets täthet och den speciella Alwetha-impregneringen giva Alwetha-kappan en utomordentlig vattentäthet.

Fråga ej efter en regnrock —
begär en "ALWETHA".

Återförsäljare torde tillskriva Heatons Ltd., Leeds.

Stockholm, finns någon sjuklig dam eller herre, som hon kunde glädja ett par timmar i veckan med att läsa högt och spela för, utan någon annan ersättning än att få sin resa betald, då hon bor i Stockholms närhet. Svar till Glädje, Iduns Exp.

Vem vill bli kompanjon?

Då numera så många på detta sätt fått råd och hjälp, vågar jag också komma med en bön att någon av Iduns många läsarinor ville observera mitt lilla inlägg — jag är en ensamstående medelålders flicka, som nu ett par år haft plats hos släktingar som äga blomsteraffär. Meningen var att jag tillsammans med en kompanjon skulle övertagit affären — men då det verkligen blev allvar hade min släkting så många undanflykter — och vill nu ej gärna lämna den — utan vill nu att jag skall stanna som förut. Men jag tycker mig ej kunna stå ut med allt arbetet, då jag utom affären, även skall sköta all rengöring, tvätt och dylikt uppe i våningen och därför många gånger får arbeta till långt in på natten. Detta blir för mycket, då jag ej haft en egentlig fridag sedan jag kom hit.

Jag hade bestämt mig för att om affärsöverlåtelsen ej blev av söka mig något annat. Jag har sådan lust och intresse för hushåll och ett hems skötsel — att jag så gärna skulle vilja komma i ett praktigt hem för att lära och hjälpa till med allt som förekommer i ett välordnat hem. Är från hemmet van vid allt sådant — men tycker mig ej kunna nog för att få en värlönad plats. Snälla Iduns läsarinor! råd mig nu hur jag skall göra. Jag har mest lust för det husliga, och skulle kanske ej trivas med affär. Har också tänkt att, om jag finge någon med mig med intresse därför, övertaga ett mindre pensionat eller dylikt. Hade hon som skulle blivit min kompanjon i affären, ägt någon affärsvana, så vi hade sluppit hålla biträde, så hade jag ändå försökt förmå min släkting att lämna sin affär — men jag är nu litet rädd för att vi ej stå ut med så mycket utgifter i början. Kanske det bland Iduns läsarinor finnes någon med vana ifråga om blomsterhandel som vore hägad att bli min kompanjon? Vore nu så tacksam om någon ville råda och hjälpa mig.

Bekymrad och rädlös.

Kungar i landsflykt. Alphonse Daudets klassiska roman har utgivits i ny upplaga pr Ahlén & Åkerlunds förlag. De som inte ännu stiftat bekantskap med detta briljanta arbete böra begagna tillfället. Pris kr. 3:75.

Två vägar. Tidsroman av Ernst Didring har utkommit i ny upplaga på Ahlén & Åkerlunds förlag. Pris kr. 3:75.

Sonsonen. Sista delen av Hildur Dixelius bekanta romancykel har i ny upplaga utkommit på Ahlén & Åkerlunds förlag. Pris kr. 2:75.

En liten fransk flicka, heter en roman av Anne Douglas Sedgwick, alias Mrs Basil de Selincourt, som haft en mycket stor framgång på båda sidor Atlanten. Givetvis kommer "En liten fransk flicka" att också i sin svenska översättning, som utgivits på Hugo Gebers Förlag, förvärva nya skaror av läsare och vänner.

Luck
BRUNA ENGELSKA
THEKANNOR

från 1:10 per st.

PERCY F. LUCK & Co.

H. H. WISCHER

Nisse
BRÖSTTABLETTEN
BÄST AV ALLA!
BÄST FÖR ER!

NISSENS
NORRKPING

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B. Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avvänningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltosockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat samt närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösande eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rörsocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

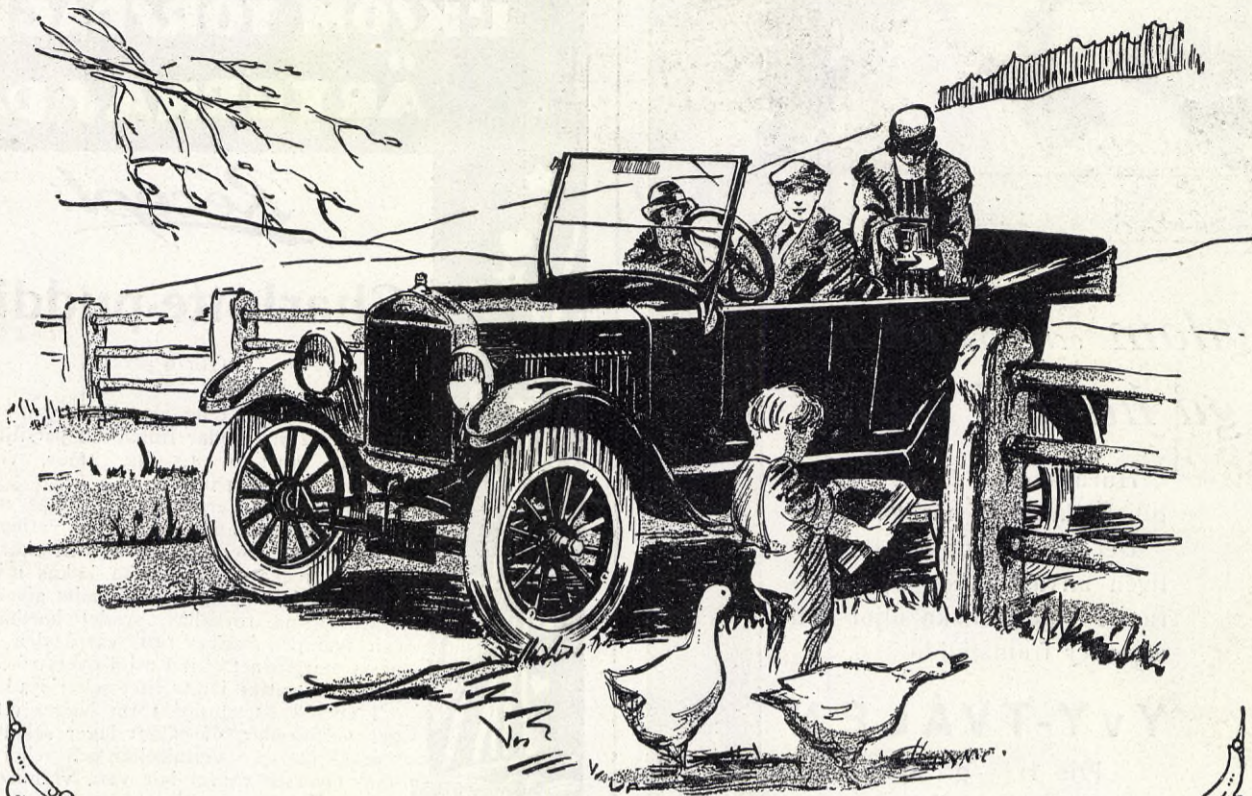
Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalescenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, 1/2 burk..... Kr. 2:—
1/2 " " " " " " 3:25
hushållsförpackning " 5:—
säljes å alla apotek.

FORD TOURING är en populär vagn, i Sverige liksom i hela världen. Mer än hälften av alla personautomobiler här hemma äro av denna modell.

När man sitter vid ratten i en Ford Touring, förstår man anledningen härtill. En Touring är den mest lättkörda, bekväma och pålitliga vagn, man gärna kan önska sig. Och dess nyligen förbättrade utseende och komfort och – sist men icke minst – dess enastående låga pris, stadfästa dess popularitet.

Bese Ford Touring hos närmaste auktoriserade Ford-försäljare.

TOURING
2,510

Ford

FORD MOTOR COMPANY A/B · STOCKHOLM

EKONOMISK

Pris fritt
Stockholm,
Göteborg el-
ler Malm ö.
Inklusive le-
veranskost-
nader samt
självstart, el.
belysning och
gummiskatt.

RUNABOUT
2,435
En idealisk
och elegant
sportsvagn.

*Ungdom och Skönhet
gå hand i hand!*

Huru enkelt är det ej att bibehålla dessa härliga gåvor.

Det sker genom att dagligen använda den av välgörande vegetabiliska oljor och essenser framställda

YVY-TVÅLEN

Pris 1: — pr styck.

**GÖR MÅNDAGEN TILL
MAKARONIDAG
LIKSOM TORSDAGEN ÄR
ÄRTORNAS DAG**

Recept:

Charlotte-pudding

(för 6 pers.)

Ingredienser: 3 hg. vermiceller, 1 stor selleriknöl, 2 matskedar finhackad persilja, 1 hg. torkade murklor, 1,5 hg. smör, vetemjöl, gräde, salt, peppar.

Beredning: Vermicellerna kokas mjuka i rikligt med kokande, lätt saltat vatten, varpå de upptagas. Sellerin skalas och skäres i 5 mm. tjocka skivor, vilka kokas mjuka i kort späd. Upptagas, och spadet gömmas.

Murklorna förvällas, spadet borthålles, och svampen hackas fint, varpå den brynes i margarin. Litet mjöl överströs, och gräde tillsättes jämte litet sellerispad.

I en eldfast, smord form lägges ett lager vermiceller, därpå ett lager selleriskivor, så återigen vermiceller och selleriskivor. Översta varvet bör vara vermiceller. Över alltsammans slås svampsåsen, som bör vara tjock. Gräddas i ugn i 15 min. Serveras utan sås.

Gyllenhammars
UNDERBARA
Havre-Must

är icke dyr utan kostar endast

3 öre pr portion

(säger tre öre)

Alltså kostar en portion Havremust dagligen under ett helt år Kr. **10.95.**

G. 6

*Detta är
sommarens
skodon!*

Nu finnas de att få! De nya, starka och eleganta modellerna av TRETORN Helsingborgs smertingskodon med gummisulor.

Det finns passande modeller för alla smakriktningar, i vitt, grått och sandfärg.

*Se efter att skon
är märkt TRETORN!*

TRETORN

HELSINGBORGS GUMMIFABRIKS AKTIEBOLAG